

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 februari 2016

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 28 oktober 1996
betreffende de teruggave van cultuurgoederen
die op onrechtmatige wijze buiten
het grondgebied van bepaalde buitenlandse
Staten zijn gebracht**

Blz.

INHOUD

Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp	10
Impactanalyse	13
Advies van de Raad van State	26
Wetsontwerp	28
Bijlagen	33

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 février 2016

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 28 octobre 1996
relative à la restitution de biens culturels
ayant quitté illicitement le territoire
de certains États étrangers**

Pages

SOMMAIRE

Résumé	3
Exposé des motifs	4
Avant-projet	10
Analyse d'impact	20
Avis du Conseil d'État	26
Projet de loi	28
Annexes	33

De regering heeft dit wetsontwerp op 11 februari 2016 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 11 février 2016.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 18 februari 2016 door de Kamer ontvangen.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 18 février 2016.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
 QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
 CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag
 CRABV: Beknopt Verslag
 CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)

PLEN: Plenum
 COM: Commissievergadering
 MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
 QRVA: Questions et Réponses écrites
 CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
 CRABV: Compte Rendu Analytique
 CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
 PLEN: Séance plénière
 COM: Réunion de commission
 MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

SAMENVATTING

Dit ontwerp van wet strekt ertoe de richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (herschikking) ('Richtlijn 2014/60/EU'), in het Belgisch recht om te zetten door de wijziging van de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht.

Vooreerst implementeert dit ontwerp van wet de uitbreiding van het toepassingsgebied van de Europese teruggaveregeling tot alle cultuurgoederen die uit hoofde van nationale wetgeving of van nationale administratieve procedures door een lidstaat zijn aangemerkt of omschreven als nationaal artistiek, historisch of archeologisch bezit in de zin van artikel 36 WVEU.

Vervolgens wordt het gebruik van de IMI-module opgelegd teneinde er voor te zorgen dat de centrale autoriteiten op een efficiënte manier samenwerken en informatie uitwisselen met betrekking tot cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht.

Verder wordt de termijn waarbinnen moet worden nagegaan of het in een andere lidstaat ontdekte cultuurgoed inderdaad een cultuurgoed is in de zin van richtlijn, verlengd tot zes maanden.

Daarnaast wordt de verjaringstermijn van een vordering tot teruggave verlengd tot drie jaar nadat de plaats waar het cultuurgoed zich bevindt dat op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat is gebracht en de identiteit van de bezitter of de houder van dat goed ter kennis van die lidstaat zijn gekomen.

Tot slot wordt de bewijslast voor de bezitter die een vergoeding wenst te krijgen omgedraaid door aan de bezitter de verplichting op te leggen aan te tonen dat hij de nodige zorgvuldigheid heeft betracht bij de verwerving van het goed.

RÉSUMÉ

Le présent projet de loi a pour but de réaliser la transposition dans notre législation de la directive 2014/60/UE du Parlement européen et du Conseil du 15 mai 2014 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État membre et modifiant le règlement (UE) n° 1024/2012 (refonte) ('Directive 2014/60/UE') par la modification de la loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers.

Tout d'abord, le présent projet de loi met en œuvre l'extension du champ d'application du système européen de restitution à tout bien culturel classé ou défini par un État membre, conformément à la législation ou aux procédures administratives nationales, comme un trésor national ayant une valeur artistique, historique ou archéologique au sens de l'article 36 du traité sur le fonctionnement de l'Union européenne.

Ensuite, l'utilisation du module IMI est rendue obligatoire afin de veiller à ce que les autorités centrales coopèrent efficacement et échangent des informations concernant des biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État membre.

En outre, le délai prévu pour vérifier si le bien culturel découvert dans un autre État membre constitue bien un bien culturel au sens de la directive, est porté à six mois.

En outre, le délai pour introduire une action en restitution est porté à trois ans à compter de la date à laquelle l'État membre dont le bien culturel a quitté illicitement le territoire a eu connaissance du lieu où se trouvait le bien culturel et de l'identité de son possesseur ou détenteur.

Enfin, pour le possesseur qui souhaite obtenir une indemnité, la charge de la preuve est renversée en obligeant le possesseur à prouver qu'il a exercé la diligence requise lors de l'acquisition du bien.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. ALGEMENE BESCHOUWINGEN

Dit ontwerp van wet strekt ertoe de Richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (herschikking) ("Richtlijn 2014/60/EU"), in het Belgisch recht om te zetten.

De Richtlijn 2014/60/EU wijzigt Richtlijn 93/7/EEG van de Raad van 15 maart 1993 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht ("Richtlijn 93/7/EEG").

Bij Richtlijn 93/7/EEG is een teruggaveregeling tot stand gebracht die de lidstaten de mogelijkheid biedt om de terugkeer op hun grondgebied te verkrijgen van cultuurgoederen die in de zin van artikel 36 VWEU als nationaal bezit worden beschouwd en die vallen binnen de in de bij die richtlijn bedoelde gemeenschappelijke categorieën van cultuurgoederen, en die op onrechtmatige wijze buiten hun grondgebied zijn gebracht.

Bij de toepassing van die Richtlijn 93/7/EEG zijn evenwel de tekortkomingen van de regeling inzake de teruggave van die cultuurgoederen aan het licht gekomen. In de verslagen over de toepassing van die richtlijn wordt gemeld dat de richtlijn zelden wordt toegepast, vooral vanwege het beperkte toepassingsgebied ervan ingevolge de voorwaarden die in de bijlage bij de richtlijn bepaald zijn, het korte tijdsbestek waarbinnen een vordering tot teruggave kan worden ingesteld en de kosten die aan een vordering tot teruggave verbonden zijn.

Met de Richtlijn 2014/60/EU wordt gepoogd voor dergelijke problemen een oplossing te bieden.

De meest belangrijke nieuwigheden van de nieuwe Richtlijn 2014/60/EU worden hieronder kort toegelicht.

De Richtlijn 2014/60/EU breidt vooreerst het toepassingsgebied uit tot alle cultuurgoederen die uit hoofde van nationale wetgeving of van nationale administratieve procedures door een lidstaat zijn aangemerkt of omschreven als nationaal artistiek, historisch of archeologisch bezit in de zin van artikel 36 VWEU. Een cultuurgoed dient bijgevolg niet meer te behoren

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES ET MESSIEURS,

1. CONSIDÉRATIONS GÉNÉRALES

Le présent projet de loi a pour but de réaliser la transposition dans notre législation de la Directive 2014/60/UE du Parlement européen et du Conseil du 15 mai 2014 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État membre et modifiant le règlement (UE) n° 1024/2012 (refonte) ("Directive 2014/60/UE").

La Directive 2014/60/UE modifie la Directive 93/7/CEE du Conseil du 15 mars 1993 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État membre ("Directive 93/7/CEE").

La Directive 93/7/CEE a mis en place un système permettant aux états membres d'obtenir la restitution, sur leur territoire, des biens culturels classés trésors nationaux au sens de l'article 36 du TFUE et qui relèvent des catégories communes de biens culturels visées à l'annexe de ladite directive, et qui ont quitté leur territoire illicitement.

Néanmoins, l'application de cette Directive 93/7/CEE a montré les limites du système pour obtenir la restitution de ces biens culturels. Les rapports sur l'application de ladite directive ont mis en évidence son application peu fréquente, en raison notamment de son champ d'application restreint, résultant des conditions prévues à l'annexe de ladite directive, de la brièveté des délais impartis pour engager des actions en restitution et des coûts liés à ces procédures de restitution.

Le Directive 2014/60/UE tente d'apporter une solution à pareils problèmes.

Les nouveautés les plus importantes de la nouvelle Directive 2014/60/UE sont brièvement expliquées ci-dessous.

En premier lieu, la Directive 2014/60/UE étend le champ d'application à tout bien culturel classé ou défini par un État membre, conformément à la législation ou aux procédures administratives nationales, comme un trésor national ayant une valeur artistique, historique ou archéologique au sens de l'article 36 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne. Un bien culturel

tot een van de categorieën vermeld in de bijlage bij de Richtlijn 93/7/EEG.

Ter bevordering van een meer doeltreffende en uniforme toepassing van de Richtlijn 2014/60/EU wordt de administratieve samenwerking tussen de lidstaten daarnaast versterkt door gebruik te maken van het informatiesysteem interne markt („IMI”) waarin wordt voorzien bij Verordening (EU) nr. 1024/2012 van het Europees Parlement en de Raad.

De termijn waarbinnen moet worden nagegaan of het in een andere lidstaat ontdekte cultuurgoed inderdaad een cultuurgoed is in de zin van Richtlijn 93/7/EEG, is in de praktijk te kort gebleken. Die termijn werd daarom tot zes maanden verlengd.

De verjaringstermijn van een vordering tot teruggave werd eveneens verlengd tot drie jaar nadat de plaats waar het cultuurgoed zich bevindt dat op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat is gebracht en de identiteit van de bezitter of de houder van dat goed ter kennis van die lidstaat zijn gekomen.

De Richtlijn 2014/60/EU draait tot slot de bewijslast om door aan de bezitter de verplichting op te leggen aan te tonen dat hij de nodige zorgvuldigheid heeft betracht bij de verwerving van het goed, om een vergoeding te krijgen.

Er wordt een niet-limitatieve lijst van criteria opgesteld die in aanmerking moeten worden genomen om te bepalen of de bezitter bij de verwerving van het cultuurgoed de nodige zorgvuldigheid heeft uitgeoefend.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Artikel 1 verwijst naar de grondwettelijke bevoegdheid.

Artikel 2

Artikel 19, eerste lid, van de Richtlijn 2014/60/EU verplicht de lidstaten naar deze richtlijn te verwijzen in de bepalingen die zij ter omzetting van de richtlijn vaststellen of bij de officiële bekendmaking van die bepalingen.

Artikel 1 van de wet van 28 oktober 1996 wordt daarom aangevuld met een tweede lid waarin wordt verduidelijkt dat de wet de Richtlijn 2014/60/EU omzet.

ne devra donc plus appartenir à l'une des catégories énumérées à l'annexe de la Directive 93/7/CEE.

De plus, la coopération administrative entre les États membres sera intensifiée afin que la Directive 2014/60/UE puisse être appliquée de manière plus efficace et uniforme en utilisant le système d'information du marché intérieur (IMI) prévu par le règlement (UE) no 1024/2012 du Parlement européen et du Conseil.

Le délai prévu pour vérifier si le bien culturel découvert dans un autre État membre constitue un bien culturel au sens de la Directive 93/7/CEE a été jugé trop court dans la pratique. En conséquence, le délai a été porté à six mois.

Le délai pour introduire une action en restitution a aussi été porté à trois ans à compter de la date à laquelle l'État membre dont le bien culturel a quitté illicitement le territoire a eu connaissance du lieu où se trouvait le bien culturel et de l'identité de son possesseur ou détenteur.

La Directive 2014/60/UE renverse enfin la charge de la preuve en obligeant le possesseur à prouver qu'il a exercé la diligence requise lors de l'acquisition du bien afin d'obtenir une indemnité.

Une liste non exhaustive de critères à prendre en compte a été établie pour déterminer si le possesseur a exercé la diligence requise lors de l'acquisition du bien culturel.

2. COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

L'article 1er se réfère aux pouvoirs constitutionnels.

Article 2

L'article 19, alinéa 1, de la directive oblige les États membres à faire référence à cette directive dans les dispositions qu'ils adoptent pour transposer la directive ou lors de la publication officielle de ces dispositions.

En conséquence, l'article 1er de la loi du 28 octobre 1996 est complété par un deuxième alinéa, qui stipule que la loi transpose la Directive 2014/60/UE.

Artikel 3

Dit artikel past vooreerst de verwijzing aan naar de toepasselijke richtlijn waarnaar wordt verwezen voor de invulling van het begrip “Staat”, nu de Richtlijn 93/7/EEG met ingang van 19 december 2015 wordt ingetrokken en vervangen door de Richtlijn 2014/60/EU.

Daarnaast wijzigt dit artikel de definitie van “cultuurgoed”. De Richtlijn 2014/60/EU verruimt immers de invulling van het begrip cultuurgoed door de richtlijn van toepassing te verklaren op alle cultuurgoederen die uit hoofde van nationale wetgeving of van nationale administratieve procedures door een lidstaat zijn aangemerkt of omschreven als nationaal artistiek, historisch of archeologisch bezit in de zin van artikel 36 VWEU.

De Richtlijn 2014/60/EU moet aldus betrekking hebben op voorwerpen van historisch, paleontologisch, etnografisch of numismatisch belang of van wetenschappelijke waarde, ongeacht of zij tot een openbare of andersoortige collectie behoren dan wel op zichzelf staan en ongeacht of zij afkomstig zijn van reguliere dan wel clandestiene archeologische opgravingen, op voorwaarde dat de goederen zijn aangemerkt of omschreven als nationaal bezit. Voorts hoeven cultuurgoederen die zijn aangemerkt of omschreven als nationaal bezit niet langer tot categorieën te behoren, noch aan drempels wat betreft hun ouderdom en/of financiële waarde te voldoen om in aanmerking te komen voor teruggave uit hoofde van deze richtlijn.

Ten gevolge hiervan heft dit artikel het tweede lid van artikel 2, 2°, van de wet op.

Artikel 4

Dit artikel past de verwijzing aan naar de toepasselijke verordening waarnaar wordt verwezen om te bepalen of een cultuurgoed op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een staat werd gebracht, nu verordening (EEG) nr. 3911/92 van de Raad van 9 december 1992 betreffende de uitvoer van cultuurgoederen werd vervangen door de verordening (EG) nr. 116/2009 van de Raad van 18 december 2008 betreffende de uitvoer van cultuurgoederen.

Artikel 5

Dit artikel verlengt, in overeenstemming met artikel 5, lid 1, punt 3, van de Richtlijn 2014/60/EU, de termijn van twee maanden naar zes maanden waarbinnen moet worden nagegaan of het in een andere lidstaat ontdekte cultuurgoed een cultuurgoed is in de zin van de richtlijn.

Article 3

Cet article adapte tout d'abord le renvoi à la directive applicable à laquelle il est fait référence pour l'interprétation de la notion d'“État”, maintenant que la Directive 93/7/CEE est abrogée et remplacée à partir du 19 décembre 2015 par la Directive 2014/60/UE.

En outre, cet article modifie la définition du “bien culturel”. La Directive 2014/60/UE étend en effet son champ d'application à tout bien culturel classé ou défini par un État membre, conformément à la législation ou aux procédures administratives nationales, comme un trésor national ayant une valeur artistique, historique ou archéologique au sens de l'article 36 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne.

La présente directive devrait ainsi couvrir les biens présentant un intérêt historique, paléontologique, ethnographique, numismatique ou une valeur scientifique, qu'ils fassent ou non partie de collections publiques ou autres ou qu'il s'agisse de pièces uniques, et qu'ils proviennent de fouilles légales ou clandestines, à condition qu'ils soient classés ou définis comme des trésors nationaux. En outre, il ne devrait plus être nécessaire que les biens culturels classés ou définis comme des trésors nationaux appartiennent à des catégories ou respectent des seuils liés à leur ancienneté et/ou à leur valeur financière pour qu'ils puissent être restitués en vertu de la présente directive.

En conséquence, cet article abroge le deuxième alinéa de l'article 2, 2°, de la loi.

Article 4

Cet article adapte le renvoi au règlement applicable à laquelle il est fait référence pour déterminer si un bien culturel a quitté illicitement le territoire d'un État, maintenant que le règlement (CEE) n° 3911/92 du Conseil du 9 décembre 1992 relatif à l'exportation de biens culturels a été remplacé par le règlement (CEE) n° 116/2009 du Conseil du 18 décembre 2008 concernant l'exportation de biens culturels.

Article 5

Conformément à l'article 5, alinéa 1er, point 3, de la Directive 2014/60/UE, cet article prolonge de deux mois à six mois le délai prévu pour vérifier si le bien culturel découvert dans un autre État membre constitue un bien culturel au sens de la directive.

Een langere termijn moet de lidstaten de mogelijkheid bieden de maatregelen te nemen die nodig zijn om het cultuurgoed in stand te houden en indien gepast te voorkomen dat het aan de teruggaveprocedure wordt onttrokken.

Artikel 6

Net zoals in artikel 3 van de wet van 28 oktober 1996 wordt door dit artikel de verwijzing naar de verordening (EEG) nr. 3911/92 in artikel 7, § 2, lid 2, 2°, van de wet van 28 oktober 1996 vervangen door een verwijzing naar verordening (EG) nr. 116/2009.

Artikel 7

Artikel 7 wijzigt vooreerst de verjaringstermijn van een vordering tot teruggave door deze te verlengen van één jaar tot drie jaar, overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van de Richtlijn 2014/60/EU.

De verlenging van die termijn moet de teruggave van nationaal bezit vergemakkelijken en het op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat brengen ervan ontmoedigen.

Daarnaast wordt verduidelijkt dat de verjaringstermijn ingaat op het tijdstip waarop de centrale autoriteit van de lidstaat buiten wiens grondgebied het cultuurgoed op onrechtmatige wijze is gebracht, op de hoogte wordt gesteld.

Artikel 8

De Richtlijn 2014/60/EU bepaalt dat, om een vergoeding te krijgen, de bezitter moet bewijzen dat hij bij de verwerving van het goed de nodige zorgvuldigheid heeft betracht, teneinde de door de Europese Unie nagestreefde preventie en bestrijding van de onrechtmatige handel in cultuurgoederen te verwezenlijken.

De Richtlijn 2014/60/EU neemt door het omkeren van de bewijslast aldus afstand van het beginsel van de vorige Richtlijn 93/7/EEG dat de goede trouw steeds wordt vermoed en dat diegene die zich op kwade trouw beroept, hiervan het bewijs moet leveren.

De opstellers van de Richtlijn 2014/60/EU meenden dat de consequenties van de verwerving van een cultuurgoed van onrechtmatige herkomst pas echt afschrikwekkend zouden zijn als de uitkering van een vergoeding wordt gekoppeld aan de verplichting voor de bezitter om aan te tonen dat hij de nodige zorgvuldigheid heeft uitgeoefend.

Un délai plus long devrait permettre aux États membres de prendre les mesures nécessaires pour conserver le bien culturel et, le cas échéant, prévenir toute action visant à le soustraire à la procédure de restitution.

Article 6

Tout comme dans l'article 3 de la loi du 28 octobre 1996, cet article remplace le renvoi au règlement (CEE) n° 3911/92 dans l'article 7, § 2, alinéa 2, 2°, de la loi du 28 octobre 1996 par un renvoi au règlement (CEE) n° 116/2009.

Article 7

L'article 7 modifie tout d'abord le délai de prescription d'une action en restitution en le prolongeant d'un an à trois ans, conformément à l'article 8, alinéa 1er, de la Directive 2014/60/UE.

L'allongement de ce délai devrait faciliter la restitution et décourager la sortie illicite de trésors nationaux.

Il est en outre précisé que le délai de prescription commence à courir à compter de la date à laquelle l'autorité centrale de l'État membre dont le bien culturel a quitté illicitement le territoire a eu connaissance de ces éléments.

Article 8

La Directive 2014/60/UE dispose que pour obtenir une indemnité, le possesseur doit prouver qu'il a exercé la diligence requise lors de l'acquisition du bien, en vue de réaliser les objectifs de l'Union en matière de prévention du trafic de biens culturels et de lutte contre ce trafic.

Par le renversement de la charge de la preuve, la Directive 2014/60/UE renonce au principe de la précédente Directive 93/7/CEE selon laquelle la bonne foi est toujours présumée et où celui qui allègue la mauvaise foi doit en apporter la preuve.

Les auteurs de la Directive 2014/60/UE estimaient que les conséquences de l'acquisition d'un bien culturel de provenance illicite ne seraient vraiment dissuasives que si le paiement d'une indemnité était subordonné à l'obligation pour le possesseur du bien de prouver l'exercice de la diligence requise.

Dit artikel heft bijgevolg de bepaling op van artikel 10 van de wet van 28 oktober 1996 dat bepaalt dat de goede trouw wordt vermoed en dat kwade moet worden bewezen door diegene die zich erop beroept.

Om te bepalen of de bezitter de nodige zorgvuldigheid heeft uitgeoefend, werd een niet-limitatieve lijst van criteria opgenomen in de Richtlijn 2014/60/EU, die hier integraal wordt overgenomen.

Artikel 9

Er wordt een nieuw artikel 13/1 ingevoegd dat bepaalt dat de centrale autoriteiten gebruik dienen te maken van een specifiek op cultuurobjecten toegesneden informatiesysteem ('IMI') –module in het kader van de Verordening (EU) nr. 1024/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende de administratieve samenwerking via het Informatiesysteem interne markt en tot intrekking van Beschikking 2008/49/EG van de Commissie (Verordening (EU) nr. 1024/2012), teneinde er voor te zorgen dat de centrale autoriteiten op een efficiënte manier samenwerken en informatie uitwisselen met betrekking tot cultuurobjecten die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht.

Van dit informatiesysteem kan door de centrale autoriteit eveneens gebruik worden gemaakt om in een specifieke zaak de desbetreffende informatie over gestolen of op onrechtmatige wijze buiten hun grondgebied gebrachte cultuurobjecten te verspreiden.

Om de bescherming van persoonsgegevens te waarborgen moet bij de administratieve samenwerking en de uitwisseling van informatie tussen bevoegde autoriteiten worden voldaan aan de voorschriften van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en, voor zover van het IMI gebruik wordt gemaakt, van Verordening (EU) nr. 1024/2012.

Artikel 10

Het toepassingsgebied van de Richtlijn 2014/60/EU werd uitgebreid tot alle cultuurobjecten die uit hoofde van nationale wetgeving of van administratieve procedures door een lidstaat zijn aangemerkt of omschreven als nationaal artistiek, historisch of archeologisch bezit in de zin van artikel 36 VWEU (zie bespreking artikel 3).

Cet article abroge donc la disposition de l'article 10 de la loi du 28 octobre 1996 qui prévoit que la bonne foi est toujours présumée et que c'est à celui qui allègue la mauvaise foi à la prouver.

Pour déterminer si le possesseur a exercé la diligence nécessaire, une liste non limitative de critères a été intégrée dans la Directive 2014/60/UE qui est reprise ici dans son intégralité.

Article 9

Un nouvel article 13/1 est inséré qui dispose que les autorités centrales doivent utiliser un module de l'IMI spécialement conçu pour les biens culturels dans le cadre du règlement (UE) n° 1024/2012 du Parlement européen et du Conseil du 25 octobre 2012 concernant la coopération administrative par l'intermédiaire du système d'information du marché intérieur et abrogeant la décision 2008/49/CE de la Commission (règlement (UE) n° 1024/2012), afin de veiller à ce que les autorités centrales coopèrent efficacement et échangent des informations concernant des biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État membre.

L'autorité centrale peut également utiliser ce système d'information pour diffuser des informations pertinentes relatives à un cas d'espèce concernant des biens culturels qui ont été volés ou qui ont quitté illicitement leur territoire.

Afin d'assurer la protection des données à caractère personnel, la coopération administrative et l'échange d'informations entre les autorités compétentes devraient être conformes aux règles énoncées dans la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel et, dans la mesure où l'IMI est utilisé, dans le règlement (UE) n° 1024/2012.

Article 10

Le champ d'application de la Directive 2014/60/UE a été élargi à tout bien culturel classé ou défini par un État membre, conformément à la législation ou aux procédures administratives nationales, comme un trésor national ayant une valeur artistique, historique ou archéologique au sens de l'article 36 du traité sur le fonctionnement de l'Union européenne (voir commentaire de l'article 3).

Een cultuurgoed moet bijgevolg niet meer behoren tot een van de categorieën opgesomd in de bijlage bij Richtlijn 93/7/EEG om krachtens de bepalingen van die richtlijn te kunnen worden teruggegeven. Deze bijlage werd bijgevolg geschrapt door de nieuwe Richtlijn 2014/60/EU.

Artikel 10 schrapt vervolgens eveneens de overeenkomstige bijlage bij de wet van 28 oktober 1996.

De minister van Justitie,

Koen GEENS

Un bien culturel ne doit donc plus appartenir à une des catégories reprises dans l'annexe à la Directive 93/7/CEE pour pouvoir être restitué selon les dispositions de la directive. Cette annexe a donc été abrogée par la nouvelle Directive 2014/60/UE.

L'article 10 abroge en conséquence également l'annexe correspondante dans la loi du 28 octobre 1996.

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

In de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht, wordt een artikel 1/1 ingevoegd, luidende:

“Deze wet voorziet in de omzetting van richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (herschikking).”

Art. 3

In artikel 2 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 1° wordt vervangen als volgt:;

“1° “Staat”: een Lid-staat van de Europese Unie of een Staat van de Europese Vrijhandelsassociatie waarop Richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (herschikking), mede van toepassing is;”;

2° in de bepaling onder 2° worden de woorden “tot op richting van de Europese Gemeenschap” vervangen door de woorden “betreffende de werking van de Europese Unie”;

3° in de bepaling onder 2° wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 4

In artikel 3, 1°, van dezelfde wet worden de woorden “Verordening (EEG.) nr. 3911/92 van de Raad, van 9 december 1992” vervangen door de woorden “Verordening (EG.) nr. 116/2009 van de Raad, van 18 december 2008”.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi modifiant la loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Dans la loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers, il est inséré un article 1/1, rédigé comme suit:

“La présente loi transpose la directive 2014/60/UE du Parlement européen et du Conseil du 15 mai 2014 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État membre et modifiant le règlement (UE) n° 1024/2012 (refonte).”.

Art. 3

À l'article 2 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le 1° est remplacé par ce qui suit:

“1° “État”: un État membre de l'Union Européenne ou un État de l'Association européenne de libre échange auquel s'applique la Directive 2014/60/UE du Parlement européen et du Conseil du 15 mai 2014 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État membre et modifiant le règlement (UE) n° 1024/2012 (refonte);”;

2° dans le 2°, les mots “instituant la Communauté européenne” sont remplacés par les mots “sur le fonctionnement de l'Union européenne”;

3° dans le 2°, l'alinéa 2 est abrogé.

Art. 4

Dans l'article 3, 1°, de la même loi, les mots “Règlement (CEE) n° 3911/92 du Conseil, du 9 décembre 1992” sont remplacés par les mots “Règlement (CE) n° 116/2009 du Conseil, du 18 décembre 2008”.

Art. 5

In artikel 4, tweede lid, punt 3, van dezelfde wet wordt het woord “twee” vervangen door het woord “zes”.

Art. 6

In artikel 7, § 2, tweede lid, 2°, van dezelfde wet, worden de woorden “Verordening (EEG.) nr. 3911/92 van de Raad, van 9 december 1992” vervangen door de woorden “Verordening (EG.) nr.116/2009 van de Raad, van 18 december 2008”.

Art. 7

In artikel 9 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

“De vordering tot teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat zijn gebracht, verjaart drie jaar na de datum waarop de plaats waar het cultuurgoed zich bevindt en de identiteit van de bezitter of de houder van dat goed ter kennis van de bevoegde centrale autoriteit van de verzoekende Staat zijn gekomen.”;

2° in het tweede lid worden de woorden “in artikel 2, 2°, b)”, bedoelde goederen “vervangen door de woorden “cultuurgoederen opgenomen in inventarissen van de godsdienstige instellingen of de verenigingen die morele dienstverlening volgens een niet-confessionele levensbeschouwing aanbieden”.

Art. 8

In artikel 10 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

“Wanneer de rechtbank de teruggave van het cultuurgoed aan de verzoekende Staat gelast, kent zij aan de bezitter een billijke vergoeding toe, op voorwaarde dat de bezitter bewijst dat hij bij de verwerving de nodige zorgvuldigheid heeft betracht.”;

2° het tweede lid wordt vervangen als volgt:

“Om vast te stellen of de bezitter de nodige zorgvuldigheid heeft betracht, wordt rekening gehouden met alle omstandigheden van de verwerving, in het bijzonder de documentatie over de herkomst van het goed, de uit hoofde van het recht van de verzoekende lidstaat vereiste vergunningen om het goed buiten het grondgebied van die lidstaat te brengen, de hoedanigheid van de partijen, de betaalde prijs, en de vraag of de bezitter toegankelijke registers betreffende gestolen cultuurgoederen heeft geraadpleegd, gebruik heeft gemaakt van relevante informatie die hij redelijkerwijs had kunnen verkrijgen, dan wel andere stappen heeft gezet die een redelijk persoon in dezelfde omstandigheden zou hebben gezet.”;

Art. 5

Dans l'article 4, alinéa 2, point 3, de la même loi, le mot “deux” est remplacé par le mot “six”.

Art. 6

Dans l'article 7, § 2, alinéa 2, 2°, de la même loi, les mots “Règlement (CEE) n° 3911/92 du Conseil, du 9 décembre 1992” sont remplacés par les mots “Règlement (CE) n° 116/2009 du Conseil, du 18 décembre 2008”.

Art. 7

À l'article 9 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“L'action en restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État se prescrit par trois ans à compter du jour où l'autorité centrale compétente de l'État requérant a eu connaissance du lieu où se trouvait le bien culturel et de l'identité de son possesseur ou détenteur.”;

2° dans l'alinéa 2, les mots “biens visés à l'article 2, 2°, b),” sont remplacés par les mots “biens culturels repris dans des inventaires des institutions religieuses ou des organisations offrant une assistance morale selon une conception philosophique non confessionnelle”.

Art. 8

À l'article 10 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“S'il ordonne la restitution du bien culturel à l'État requérant, le tribunal accorde au possesseur une indemnité équitable, pour autant que le possesseur prouve qu'il a exercé la diligence requise lors de l'acquisition.”;

2° l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“Pour déterminer si le possesseur a exercé la diligence requise, il est tenu compte de toutes les circonstances de l'acquisition, notamment de la documentation sur la provenance du bien, des autorisations de sortie exigées en vertu du droit de l'État membre requérant, de la qualité des parties, du prix payé, de la consultation ou non par le possesseur de tout registre accessible sur les biens culturels volés et de toute information pertinente qu'il aurait pu raisonnablement obtenir ou de toute autre démarche qu'une personne raisonnable aurait entreprise dans les mêmes circonstances.”;

3° het derde lid wordt opgeheven.

Art. 9

In dezelfde wet wordt een artikel 13/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 13/1. Onverminderd de mogelijkheid om gebruik te maken van andere communicatiemiddelen, maken de centrale autoriteiten gebruik van een specifiek op cultuurogoederen toegesneden module van het bij Verordening (EU) nr. 1024/2012 ingestelde informatiesysteem interne markt (“IMI”) bij het onderling samenwerken en plegen van overleg. Zij kunnen ook van het IMI gebruik maken om in een specifieke zaak de desbetreffende informatie over gestolen of op onrechtmatige wijze buiten hun grondgebied gebrachte cultuurogoederen te verspreiden.

De uitwisseling van informatie via het IMI gebeurt overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

De Koning kan andere bevoegde autoriteiten aanwijzen die voor de toepassing van deze wet van het IMI gebruik maken.”.

Art. 10

De bijlage van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 11

Deze wet treedt in werking op 18 december 2015.

3° l’alinéa 3 est abrogé.

Art. 9

Dans la même loi, il est inséré un article 13/1, rédigé comme suit:

“Art. 13/1. Sans préjudice de la possibilité de recourir à d’autres moyens de communication, les autorités centrales des États membres utilisent un module du système d’information du marché intérieur (IMI) établi par le règlement (UE) n° 1024/2012 spécialement conçu pour les biens culturels afin de coopérer et de se consulter. Elles peuvent également utiliser l’IMI pour diffuser des informations pertinentes relatives à un cas d’espèce concernant des biens culturels qui ont été volés ou qui ont quitté illicitement leur territoire.

Les échanges d’information sont effectués par l’intermédiaire de l’IMI, conformément aux dispositions de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l’égard des traitements de données à caractère personnel.

Le Roi peut désigner d’autres autorités qui utilisent l’IMI aux fins de la présente loi.”.

Art. 10

L’annexe de la même loi est abrogée.

Art. 11

La présente loi entre en vigueur le 18 décembre 2015.

Regelgevingsimpactanalyse

RiA-AiR

- :: Vul het formulier bij voorkeur online in ria-air.fed.be
- :: Contacteer de helpdesk indien nodig ria-air@premier.fed.be
- :: Raadpleeg de handleiding, de FAQ, enz. www.veroeenvoudiging.be

Beschrijvende fiche

Auteur .a.

Bevoegd regeringslid	Koen GEENS, Minister van Justitie
Contactpersoon beleidscel (Naam, E-mail, Tel. Nr.)	Alfons VANHEUSDEN
Overheidsdienst	FOD Justitie
Contactpersoon overheidsdienst (Naam, E-mail, Tel. Nr.)	Jean-Christophe BOULET, jean-christophe.boulet@just.fgov.be , 02 542 65 97

Ontwerp .b.

Titel van het ontwerp van regelgeving	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht
Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, ...), de beoogde doelen van uitvoering.	Het wetsontwerp strekt ertoe de richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (herschikking), in het Belgisch recht om te zetten door de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht, te wijzigen.
Impactanalyses reeds uitgevoerd	☐ Ja Indien ja, gelieve een kopie bij te voegen of de referentie van het document te vermelden: __ ☒ Nee

Raadpleging over het ontwerp van regelgeving .c.

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen:	Het voorontwerp werd in april 2015 voorgelegd aan het overlegplatform cultuurgoederen voor eventuele opmerkingen. Dit betrof een facultatieve raadpleging. Het voorontwerp werd op XX XX 2015 besproken in een interkabinettenwerkgroep.
--	--

Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren .d.

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en	Gids voor de impactanalyse, beschikbaar via www.veroeenvoudiging.be/nl/content/impactanalyse .
---	--

contactpersonen:

Datum van beëindiging van de impactanalyse .e.

1 juli 2015

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

Een ontwerp van regelgeving zal meestal slechts impact hebben op enkele thema's.

Een niet-exhaustieve lijst van trefwoorden is gegeven om de inschatting van elk thema te vergemakkelijken.

Indien er een **positieve en/of negatieve impact** is, leg deze uit (gebruik indien nodig trefwoorden) en vermeld welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve effecten te verlichten/te compenseren.

Voor de thema's **3, 10, 11** en **21**, worden meer gedetailleerde vragen gesteld.

Raadpleeg de [handleiding](#) of contacteer de helpdesk ria-air@premier.fed.be indien u vragen heeft.

Kansarmoedebestrijding .1.

Menswaardig minimuminkomen, toegang tot kwaliteitsvolle diensten, schuldenoverlast, risico op armoede of sociale uitsluiting (ook bij minderjarigen), ongeletterdheid, digitale kloof.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact

--

Gelijke Kansen en sociale cohesie .2.

Non-discriminatie, gelijke behandeling, toegang tot goederen en diensten, toegang tot informatie, tot onderwijs en tot opleiding, loonkloof, effectiviteit van burgerlijke, politieke en sociale rechten (in het bijzonder voor kwetsbare bevolkingsgroepen, kinderen, ouderen, personen met een handicap en minderheden).

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact

--

Gelijkheid van vrouwen en mannen .3.

Toegang van vrouwen en mannen tot bestaansmiddelen: inkomen, werk, verantwoordelijkheden, gezondheid/zorg/welzijn, veiligheid, opleiding/kennis/vorming, mobiliteit, tijd, vrije tijd, etc.

Uitoefening door vrouwen en mannen van hun fundamentele rechten: burgerlijke, sociale en politieke rechten.

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

Indien geen enkele persoon betrokken is, leg uit waarom.

[Het wetsontwerp heeft betrekking op het terugkrijgen van cultuurgooierden die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Lidstaat zijn gebracht. Het wetsontwerp heeft geen rechtstreekse betrekking op personen.](#)

Indien er personen betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.

2. Identificeer de eventuele verschillen in de respectieve situatie van vrouwen en mannen binnen de materie waarop het ontwerp van regelgeving betrekking heeft.

Indien er verschillen zijn, beantwoord dan vragen 3 en 4.

3. Beperken bepaalde van deze verschillen de toegang tot bestaansmiddelen of de uitoefening van fundamentele rechten van vrouwen of mannen (problematische verschillen)? [J/N] > Leg uit

--

4. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de gelijkheid van vrouwen en mannen, rekening houdend met de voorgaande antwoorden?

--

Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 5.

5. Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

Gezondheid .4.

Toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg, efficiëntie van het zorgaanbod, levensverwachting in goede gezondheid, behandelingen van chronische ziekten (bloedvatenziekten, kankers, diabetes en chronische ademhalingsziekten), gezondheidsdeterminanten (sociaaleconomisch niveau, voeding, verontreiniging), levenskwaliteit.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Werkgelegenheid .5.**

Toegang tot de arbeidsmarkt, kwaliteitsvolle banen, werkloosheid, zwartwerk, arbeids- en ontslagomstandigheden, loopbaan, arbeidstijd, welzijn op het werk, arbeidsongevallen, beroepsziekten, evenwicht privé- en beroepsleven, gepaste verloning, mogelijkheid tot beroepsopleiding, collectieve arbeidsverhoudingen.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Consumptie- en productiepatronen .6.**

Prijssstabieleit of -voorzienbaarheid, inlichting en bescherming van de consumenten, doeltreffend gebruik van hulpbronnen, evaluatie en integratie van (sociale- en milieu-) externaliteiten gedurende de hele levenscyclus van de producten en diensten, beheerpatronen van organisaties.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Economische ontwikkeling .7.**

Oprichting van bedrijven, productie van goederen en diensten, arbeidsproductiviteit en productiviteit van hulpbronnen/grondstoffen, competitiviteitsfactoren, toegang tot de markt en tot het beroep, markttransparantie, toegang tot overheidsopdrachten, internationale handels- en financiële relaties, balans import/export, ondergrondse economie, bevoorradingszekerheid van zowel energiebronnen als minerale en organische hulpbronnen.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Investerings .8.**

Investerings in fysiek (machines, voertuigen, infrastructuur), technologisch, intellectueel (software, onderzoek en ontwikkeling) en menselijk kapitaal, nettoinvesteringscijfer in procent van het bbp.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Onderzoek en ontwikkeling .9.**

Mogelijkheden betreffende onderzoek en ontwikkeling, innovatie door de invoering en de verspreiding van nieuwe productiemethodes, nieuwe ondernemingspraktijken of nieuwe producten en diensten, onderzoeks- en ontwikkelingsuitgaven.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact

Kmo's .10.

Impact op de ontwikkeling van de kmo's.

1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?

Beschrijf de sector(en), het aantal ondernemingen, het % kmo's (< 50 werknemers), waaronder het % micro-ondernemingen (< 10 werknemers).

Indien geen enkele onderneming betrokken is, leg uit waarom.

Het wetsontwerp heeft betrekking op het terugkrijgen van cultuurgooederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Lidstaat zijn gebracht. Het wetsontwerp heeft geen rechtstreekse betrekking op ondernemingen.

↓ Indien er kmo's betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.

2. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de kmo's.
N.B. De impact op de administratieve lasten moet bij thema 11 gedetailleerd worden.

--

↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vragen 3 tot 5.

3. Is deze impact verhoudingsgewijs zwaarder voor de kmo's dan voor de grote ondernemingen? [J/N] > Leg uit

--

4. Staat deze impact in verhouding tot het beoogde doel? [J/N] > Leg uit

--

5. Welke maatregelen worden genomen om deze negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

Administratieve lasten .11.

Verlaging van de formaliteiten en administratieve verplichtingen die direct of indirect verbonden zijn met de uitvoering, de naleving en/of de instandhouding van een recht, een verbod of een verplichting.

↓ Indien burgers (zie thema 3) en/of ondernemingen (zie thema 10) betrokken zijn, beantwoord dan volgende vragen.

1. Identificeer, per betrokken doelgroep, de nodige formaliteiten en verplichtingen voor de toepassing van de regelgeving.
Indien er geen enkele formaliteiten of verplichtingen zijn, leg uit waarom.

- a. __huidige regelgeving*

- b. Ter bevordering van een meer doeltreffende en uniforme toepassing van de richtlijn 2014/60/EU wordt de administratieve samenwerking tussen de lidstaten versterkt door gebruik te maken van het informatiesysteem interne markt („IMI”) waarin wordt voorzien bij Verordening (EU) nr. 1024/2012 van het Europees Parlement en de Raad. Dit systeem impliceert echter geen betrokkenheid van burgers, noch van ondernemingen. De centrale autoriteiten van elke lidstaat (in België: de Minister van Justitie) dient gebruik te maken van dit IMI-systeem.

↓ Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in de huidige* regelgeving, beantwoord dan vragen 2a tot 4a.

↓ Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in het ontwerp van regelgeving**, beantwoord dan vragen 2b tot 4b.

2. Welke documenten en informatie moet elke betrokken doelgroep verschaffen?

- a. __*

- b.

3. Hoe worden deze documenten en informatie, per betrokken doelgroep, ingezameld?

- a. __*

- b.

4. Welke is de periodiciteit van de formaliteiten en verplichtingen, per betrokken doelgroep?

- a. __*

- b.

5. Welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve impact te verlichten / te compenseren?

Energie .12.

Energiemix (koolstofarm, hernieuwbaar, fossiel), gebruik van biomassa (hout, biobrandstoffen), energie-efficiëntie, energieverbruik van de industrie, de dienstensector, de transportsector en de huishoudens, bevoorradingszekerheid, toegang tot energiediensten en -goederen.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact

Mobiliteit .13.

Transportvolume (aantal afgelegde kilometers en aantal voertuigen), aanbod van gemeenschappelijk personenvervoer, aanbod van wegen, sporen en zee- en binnenvaart voor goederenvervoer, verdeling van de vervoerswijzen (modal shift), veiligheid, verkeersdichtheid.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact

Voeding .14.

Toegang tot veilige voeding (kwaliteitscontrole), gezonde en voedzame voeding, verspilling, eerlijke handel.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact

Klimaatverandering .15.

Uitstoot van broeikasgassen, aanpassingsvermogen aan de gevolgen van de klimaatverandering, veerkracht, energie overgang, hernieuwbare energiebronnen, rationeel energiegebruik, energie-efficiëntie, energieprestaties van gebouwen, winnen van koolstof.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact

Natuurlijke hulpbronnen .16.

Efficiënt beheer van de hulpbronnen, recyclage, hergebruik, waterkwaliteit en -consumptie (oppervlakte- en grondwater, zeeën en oceanen), bodemkwaliteit en -gebruik (verontreiniging, organisch stofgehalte, erosie, drooglegging, overstromingen, verdichting, fragmentatie), ontbossing.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact

Buiten- en binnenlucht .17.

Luchtqualiteit (met inbegrip van de binnenlucht), uitstoot van verontreinigende stoffen (chemische of biologische agentia: methaan, koolwaterstoffen, oplosmiddelen, SOX, NOX, NH3), fijn stof.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact

Biodiversiteit .18.

Graad van biodiversiteit, stand van de ecosystemen (herstelling, behoud, valorisatie, beschermde zones), verandering en fragmentatie van de habitats, biotechnologieën, uitvindingsoortroepen in het domein van de biologie, gebruik van genetische hulpbronnen, diensten die de ecosystemen leveren (water- en luchtzuivering, enz.), gedomesticeerde of gecultiveerde soorten, invasieve uitheemse soorten, bedreigde soorten.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact

Hinder .19.

Geluids-, geur- of visuele hinder, trillingen, ioniserende, niet-ioniserende en elektromagnetische stralingen, lichtoverlast.

☐ Positieve impact☐ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Overheid .20.**

Democratische werking van de organen voor overleg en beraadslaging, dienstverlening aan gebruikers, klachten, beroep, protestbewegingen, wijze van uitvoering, overheidsinvesteringen.

☐ Positieve impact☒ Negatieve impact

Leg uit.

☒ Geen impact**Beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling .21.**

Inachtneming van de onbedoelde neveneffecten van de Belgische beleidsmaatregelen op de belangen van de ontwikkelingslanden.

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van:

- o voedselveiligheid
- o gezondheid en toegang tot geneesmiddelen
- o waardig werk
- o lokale en internationale handel
- o inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie)
- o mobiliteit van personen
- o leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling)
- o vrede en veiligheid

Indien er geen enkelen ontwikkelingsland betrokken is, leg uit waarom.

Het wetsontwerp betreft de teruggave van cultuurgoederen die zich bevinden in een lidstaat van de EU. Er zijn geen ontwikkelingslanden bij betrokken.

Indien er een positieve en/of negatieve impact is, beantwoord dan vraag 2.

2. Verduidelijk de impact per regionale groepen of economische categorieën (eventueel landen oplijsten). Zie bijlage

Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 3.

3. Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?

Analyse d'impact de la réglementation

RiA-AiR

- :: Remplissez de préférence le formulaire en ligne ria-air.fed.be
- :: Contactez le helpdesk si nécessaire ria-air@premier.fed.be
- :: Consultez le manuel, les FAQ, etc. www.simplification.be

Fiche signalétique

Auteur .a.

Membre du gouvernement compétent	Koen GEENS, Ministre de la Justice
Contact cellule stratégique (nom, e-mail, tél.)	Alfons VANHEUSDEN
Administration compétente	SPF Justice
Contact administration (nom, e-mail, tél.)	Jean-Christophe BOULET, jean-christophe.boulet@just.fgov.be , 02 542 65 97

Projet .b.

Titre du projet de réglementation	PROJET DE LOI modifiant la loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains Etats étrangers
Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traité, directive, accord de coopération, actualité...), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre	Le présent projet de loi a pour but de réaliser la transposition dans notre législation de la directive 2014/60/UE du Parlement européen et du Conseil du 15 mai 2014 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un Etat membre et modifiant le règlement (UE) n° 1024/2012 (refonte), en modifiant la loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains Etats étrangers
Analyses d'impact déjà réalisées	☐ Oui Si oui, veuillez joindre une copie ou indiquer la référence du document : __ __ ☒ Non

Consultations sur le projet de réglementation .c.

Consultations obligatoires, facultatives ou informelles :	L'avant-projet de loi a été présenté en avril 2015 à la plate-forme de concertation biens culturels pour d'éventuelles remarques. Il s'agissait d'une consultation facultative. L'avant-projet a été examiné en groupe de travail intercabineaux les XX XX 2015.
---	--

Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact .d.

Statistiques, documents de référence, organisations et personnes de référence :	Guide de l'analyse d'impact, disponible sur www.simplification.be/fr/content/analyse-d-impact .
---	--

Date de finalisation de l'analyse d'impact .e.

1er juillet 2015

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

Un projet de réglementation aura généralement des impacts sur un nombre limité de thèmes.

Une liste non exhaustive de mots-clés est présentée pour faciliter l'appréciation de chaque thème.

-S'il y a des **impacts positifs et/ou négatifs**, expliquez-les (sur base des mots-clés si nécessaire) et indiquez les mesures prises pour alléger/compenser les éventuels impacts négatifs.

Pour les thèmes **3**, **10**, **11** et **21**, des questions plus approfondies sont posées.

Consultez le [manuel](#) ou contactez le helpdesk ria-air@premier.fed.be pour toute question.

Lutte contre la pauvreté .1.

Revenu minimum conforme à la dignité humaine, accès à des services de qualité, surendettement, risque de pauvreté ou d'exclusion sociale (y compris chez les mineurs), illettrisme, fracture numérique.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Égalité des chances et cohésion sociale .2.

Non-discrimination, égalité de traitement, accès aux biens et services, accès à l'information, à l'éducation et à la formation, écart de revenu, effectivité des droits civils, politiques et sociaux (en particulier pour les populations fragilisées, les enfants, les personnes âgées, les personnes handicapées et les minorités).

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--

Égalité entre les femmes et les hommes .3.

Accès des femmes et des hommes aux ressources : revenus, travail, responsabilités, santé/soins/bien-être, sécurité, éducation/savoir/formation, mobilité, temps, loisirs, etc.

Exercice des droits fondamentaux par les femmes et les hommes : droits civils, sociaux et politiques.

1. Quelles personnes sont directement et indirectement concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

Si aucune personne n'est concernée, expliquez pourquoi.

[L'avant-projet de loi concerne la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État membre. Le projet de loi ne concerne pas directement les personnes.](#)

Si des personnes sont concernées, répondez à la question 2.

2. Identifiez les éventuelles différences entre la situation respective des femmes et des hommes dans la matière relative au projet de réglementation.

--

S'il existe des différences, répondez aux questions 3 et 4.

--

3. Certaines de ces différences limitent-elles l'accès aux ressources ou l'exercice des droits fondamentaux des femmes ou des hommes (différences problématiques) ? [O/N] > Expliquez

--

4. Compte tenu des réponses aux questions précédentes, identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur l'égalité des femmes et les hommes ?

--

S'il y a des impacts négatifs, répondez à la question 5.

--

5. Quelles mesures sont prises pour alléger/compenser les impacts négatifs ?

--

Santé .4.

Accès aux soins de santé de qualité, efficacité de l'offre de soins, espérance de vie en bonne santé, traitements des maladies chroniques (maladies cardiovasculaires, cancers, diabète et maladies respiratoires chroniques), déterminants de la santé (niveau socio-économique, alimentation, pollution), qualité de la vie.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact
Emploi .5.

Accès au marché de l'emploi, emplois de qualité, chômage, travail au noir, conditions de travail et de licenciement, carrière, temps de travail, bien-être au travail, accidents de travail, maladies professionnelles, équilibre vie privée - vie professionnelle, rémunération convenable, possibilités de formation professionnelle, relations collectives de travail.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact
Modes de consommation et production .6.

Stabilité/prévisibilité des prix, information et protection du consommateur, utilisation efficace des ressources, évaluation et intégration des externalités (environnementales et sociales) tout au long du cycle de vie des produits et services, modes de gestion des organisations.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact
Développement économique .7.

Création d'entreprises, production de biens et de services, productivité du travail et des ressources/matières premières, facteurs de compétitivité, accès au marché et à la profession, transparence du marché, accès aux marchés publics, relations commerciales et financières internationales, balance des importations/exportations, économie souterraine, sécurité d'approvisionnement des ressources énergétiques, minérales et organiques.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact
Investissements .8.

Investissements en capital physique (machines, véhicules, infrastructures), technologique, intellectuel (logiciel, recherche et développement) et humain, niveau d'investissement net en pourcentage du PIB.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact
Recherche et développement .9.

Opportunités de recherche et développement, innovation par l'introduction et la diffusion de nouveaux modes de production, de nouvelles pratiques d'entreprises ou de nouveaux produits et services, dépenses de recherche et de développement.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

PME .10.

Impact sur le développement des PME.

1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées par le projet ?

Détaillez le(s) secteur(s), le nombre d'entreprises, le % de PME (< 50 travailleurs) dont le % de micro-entreprise (< 10 travailleurs).

Si aucune entreprise n'est concernée, expliquez pourquoi.

L'avant-projet de loi concerne la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État membre. Le projet de loi ne concerne pas directement les personnes.

↓ Si des PME sont concernées, répondez à la question 2.

2. Identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur les PME.
N.B. Les impacts sur les charges administratives doivent être détaillés au thème 11.

--

↓ S'il y a un impact négatif, répondez aux questions 3 à 5.

3. Ces impacts sont-ils proportionnellement plus lourds sur les PME que sur les grandes entreprises ? [O/N] > Expliquez

--

4. Ces impacts sont-ils proportionnels à l'objectif poursuivi ? [O/N] > Expliquez

--

5. Quelles mesures sont prises pour alléger/compenser les impacts négatifs ?

--

Charges administratives .11.

Réduction des formalités et des obligations administratives liées directement ou indirectement à l'exécution, au respect et/ou au maintien d'un droit, d'une interdiction ou d'une obligation.

↓ Si des citoyens (cf. thème 3) et/ou des entreprises (cf. thème 10) sont concernés, répondez aux questions suivantes.

1. Identifiez, par groupe concerné, les formalités et les obligations nécessaires à l'application de la réglementation.
S'il n'y a aucune formalité ou obligation, expliquez pourquoi.

a. __réglementation actuelle*

b. Afin de favoriser une application plus efficace et uniforme de la directive 2014/60/UE, la collaboration administrative entre les États membres est renforcée en utilisant le système d'information du marché intérieur (« IMI ») prévu par le Règlement (UE) n° 1024/2012 DU Parlement européen et du Conseil. Ce système n'implique toutefois pas l'implication de citoyens ni d'entreprises. Les autorités centrales de chaque État membre (en Belgique : le ministre de la Justice) doivent utiliser ce système IMI.

↓ S'il y a des formalités et/ou des obligations dans la réglementation actuelle*, répondez aux questions 2a à 4a.

↓ S'il y a des formalités et des obligations dans la réglementation en projet**, répondez aux questions 2b à 4b.

2. Quels documents et informations chaque groupe cible concerné doit-il fournir ?

a. __*

b.

3. Comment s'effectue la récolte des informations et des documents, par groupe cible concerné ?

a. __*

b.

4. Quelle est la périodicité des formalités et des obligations, par groupe cible concerné ?

a. __*

b.

5. Quelles mesures sont prises pour alléger/compenser les éventuels impacts négatifs ?

Énergie .12.

Mix énergétique (bas carbone, renouvelable, fossile), utilisation de la biomasse (bois, biocarburants), efficacité énergétique, consommation d'énergie de l'industrie, des services, des transports et des ménages, sécurité d'approvisionnement, accès aux biens et services énergétiques.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

Mobilité .13.

Volume de transport (nombre de kilomètres parcourus et nombre de véhicules), offre de transports collectifs, offre routière, ferroviaire, maritime et fluviale pour les transports de marchandises, répartitions des modes de transport (modal shift), sécurité, densité du trafic.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

Alimentation .14.

Accès à une alimentation sûre (contrôle de qualité), alimentation saine et à haute valeur nutritionnelle, gaspillages, commerce équitable.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

Changements climatiques .15.

Émissions de gaz à effet de serre, capacité d'adaptation aux effets des changements climatiques, résilience, transition énergétique, sources d'énergies renouvelables, utilisation rationnelle de l'énergie, efficacité énergétique, performance énergétique des bâtiments, piégeage du carbone.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

Ressources naturelles .16.

Gestion efficiente des ressources, recyclage, réutilisation, qualité et consommation de l'eau (eaux de surface et souterraines, mers et océans), qualité et utilisation du sol (pollution, teneur en matières organiques, érosion, assèchement, inondations, densification, fragmentation), déforestation.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

Air intérieur et extérieur .17.

Qualité de l'air (y compris l'air intérieur), émissions de polluants (agents chimiques ou biologiques : méthane, hydrocarbures, solvants, SOx, NOx, NH3), particules fines.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

Biodiversité .18.

Niveaux de la diversité biologique, état des écosystèmes (restauration, conservation, valorisation, zones protégées), altération et fragmentation des habitats, biotechnologies, brevets d'invention sur la matière biologique, utilisation des ressources génétiques, services rendus par les écosystèmes (purification de l'eau et de l'air, ...), espèces domestiquées ou cultivées, espèces exotiques envahissantes, espèces menacées.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--	
----	--

Nuisances .19.

Nuisances sonores, visuelles ou olfactives, vibrations, rayonnements ionisants, non ionisants et électromagnétiques, nuisances lumineuses.

☐ Impact positif☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact

--	
----	--

Autorités publiques .20.

Fonctionnement démocratique des organes de concertation et consultation, services publics aux usagers, plaintes, recours, contestations, mesures d'exécution, investissements publics.

☐ Impact positif☐ Impact négatif

Expliquez.

☒ Pas d'impact**Cohérence des politiques en faveur du développement .21.**

Prise en considération des impacts involontaires des mesures politiques belges sur les intérêts des pays en développement.

1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants :

- o sécurité alimentaire
- o santé et accès aux médicaments
- o travail décent
- o commerce local et international
- o revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation)
- o mobilité des personnes
- o environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre)
- o paix et sécurité

Expliquez si aucun pays en développement n'est concerné.

[L'avant-projet concerne la restitution de biens culturels qui se trouvent dans un État membre de l'UE. Il n'y a pas de pays en développement impliqués.](#)

S'il y a des impacts positifs et/ou négatifs, répondez à la question 2.

2. Précisez les impacts par groupement régional ou économique (lister éventuellement les pays). Cf. manuel

S'il y a des impacts négatifs, répondez à la question 3.

3. Quelles mesures sont prises pour alléger/compenser les impacts négatifs ?

--	
----	--

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 58.493/2 VAN 14 DECEMBER 2015**

Op 13 november 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Justitie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet “tot wijziging van de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht”.

Het voorontwerp is door de tweede kamer onderzocht op 14 december 2015. De kamer was samengesteld uit Pierre Vandernoot, kamervoorzitter, Luc Detroux en Wanda Vogel, staatsraden, Christian Behrendt en Jacques Englebert, assessoren, en Bernadette Vigneron, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jean-Luc Paquet, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre Vandernoot.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 14 december 2015.

*

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

Dispositief

Artikelen 8 en 9

Ter wille van de coherentie met de overige bepalingen van de wet van 28 oktober 1996 “betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht”,¹ dienen in het ontworpen artikel 10, tweede lid, de woorden “de verzoekende lidstaat” te worden vervangen door de woorden “de verzoekende staat” en moeten in het ontworpen artikel 13/1, eerste lid, de woorden “van de staten” worden toegevoegd na de woorden “de centrale autoriteiten”.

¹ Zie inzonderheid artikel 2, 1° en 7°, van de wet van 28 oktober 1996.

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 58.493/2 DU 14 DÉCEMBRE 2015**

Le 13 novembre 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le ministre de la Justice, à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi “modifiant la loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers”.

L'avant-projet a été examiné par la deuxième chambre le 14 décembre 2015. La chambre était composée de Pierre Vandernoot, président de chambre, Luc Detroux et Wanda Vogel, conseillers d'État, Christian Behrendt et Jacques Englebert, assesseurs, et Bernadette Vigneron, greffier.

Le rapport a été présenté par Jean-Luc Paquet, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre Vandernoot.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 14 décembre 2015.

*

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations suivantes.

EXAMEN DU PROJET

Dispositif

Articles 8 et 9

Aux articles 10, alinéa 2, et 13/1, alinéa 1er, en projet, il y a lieu, par cohérence avec les autres dispositions de la loi du 28 octobre 1996 “relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers”¹, de remplacer les mots “l'État membre” et “des États membres” respectivement par les mots “l'État” et “des États”.

¹ Voir spécialement l'article 2, 1° et 7°, de la loi du 28 octobre 1996.

Artikel 10

In artikel 10 behoort te worden vermeld dat de bijlage bij de wet van 28 oktober 1996 gewijzigd is bij de wetten van 15 december 1997 en 26 november 2002 ².

Artikel 11

Gelet op de datum waarop de Raad van State om advies is verzocht en waarop dit advies dan ook is gegeven, kan de indruk ontstaan dat de ontworpen wet terugwerkende kracht zal hebben.

De rechtspraak van het Grondwettelijk Hof stelt echter:

“De niet-retroactiviteit van de wetten is een waarborg die tot doel heeft rechtsonzekerheid te voorkomen. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende de gevolgen van een bepaalde handeling in redelijke mate kan voorzien op het ogenblik dat die handeling wordt gesteld. De terugwerkende kracht is enkel verantwoord indien die absoluut noodzakelijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang. Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft dat de afloop van een of andere gerechtelijke procedure in een bepaalde zin wordt beïnvloed of dat de rechtscollages worden verhinderd zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vereist de aard van het in het geding zijnde beginsel dat buitengewone omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang het optreden van de wetgever verantwoorden, dat, ten nadele van een categorie van burgers, afbreuk doet aan de aan allen geboden jurisdictionele waarborgen” ³.

In het licht van die rechtspraak lijkt de voorgenomen retroactiviteit niet te kunnen worden aanvaard.

De griffier,

De voorzitter,

Bernadette VIGNERON

Pierre VANDERNOOT

Article 10

Il y a lieu de mentionner dans l'article 10 que l'annexe de la loi du 28 octobre 1996 a été modifiée par les lois des 15 décembre 1997 et 26 novembre 2002 ².

Article 11

Compte tenu de la date à laquelle le Conseil d'État a été saisi et celle à laquelle le présent avis est en conséquence donné, tout laisse à penser que la loi en projet aura un effet rétroactif.

Or, en vertu de la jurisprudence de la Cour constitutionnelle,

“La non-rétroactivité des lois est une garantie ayant pour but de prévenir l'insécurité juridique. Cette garantie exige que le contenu du droit soit prévisible et accessible, de sorte que le justiciable puisse prévoir, dans une mesure raisonnable, les conséquences d'un acte déterminé au moment où cet acte est accompli. La rétroactivité ne se justifie que si elle est indispensable à la réalisation d'un objectif d'intérêt général. S'il s'avère en outre que la rétroactivité a pour but que l'issue de l'une ou l'autre procédure juridictionnelle soit influencée dans un sens déterminé ou que les juridictions soient empêchées de se prononcer sur une question de droit bien précise, la nature du principe en cause exige que des circonstances exceptionnelles ou des motifs impérieux d'intérêt général justifient l'intervention du législateur, laquelle porte atteinte, au préjudice d'une catégorie de citoyens, aux garanties juridictionnelles offertes à tous” ³.

La rétroactivité envisagée ne paraît pas admissible au regard de cette jurisprudence.

Le greffier,

Le président,

Bernadette VIGNERON

Pierre VANDERNOOT

² Beginselen van de wetgevingstechniek - Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten, www.raadvstconsetat.be, tabblad “Wetgevingstechniek”, aanbeveling 138.

³ Zie bijvoorbeeld GwH 28 mei 2015, nr. 77/2015, B.4.1.

² Principes de technique législative - Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires, www.raadvstconsetat.be, onglet “Technique législative”, recommandation n° 138.

³ Voir par exemple: C.C., n° 77/2015, 28 mai 2015, B.4.1.

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht Onze minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze minister van Justitie is ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

In de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht, wordt een artikel 1/1 ingevoegd, luidende:

“Deze wet voorziet in de omzetting van richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (herschikking).”.

Art. 3

In artikel 2 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 1° wordt vervangen als volgt:;

“1° “Staat”: een Lid-staat van de Europese Unie of een Staat van de Europese Vrijhandelsassociatie waarop Richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre ministre de la Justice est chargé de déposer en Notre nom à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Dans la loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers, il est inséré un article 1/1, rédigé comme suit:

“La présente loi transpose la directive 2014/60/UE du Parlement européen et du Conseil du 15 mai 2014 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État membre et modifiant le règlement (UE) n° 1024/2012 (refonte).”.

Art. 3

À l'article 2 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le 1° est remplacé par ce qui suit:

“1° “État”: un État membre de l'Union Européenne ou un État de l'Association européenne de libre échange auquel s'applique la Directive 2014/60/UE du Parlement européen et du Conseil du 15 mai 2014 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le

grondgebied van een lidstaat zijn gebracht en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (herschikking), mede van toepassing is;”;

2° in de bepaling onder 2° worden de woorden “tot oprichting van de Europese Gemeenschap” vervangen door de woorden “betreffende de werking van de Europese Unie”;

3° in de bepaling onder 2° wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 4

In artikel 3, 1°, van dezelfde wet worden de woorden “Verordening (EEG.) nr. 3911/92 van de Raad, van 9 december 1992” vervangen door de woorden “Verordening (EG.) nr. 116/2009 van de Raad, van 18 december 2008”.

Art. 5

In artikel 4, tweede lid, punt 3, van dezelfde wet wordt het woord “twee” vervangen door het woord “zes”.

Art. 6

In artikel 7, § 2, tweede lid, 2°, van dezelfde wet, worden de woorden “Verordening (EEG.) nr. 3911/92 van de Raad, van 9 december 1992” vervangen door de woorden “Verordening (EG.) nr. 116/2009 van de Raad, van 18 december 2008”.

Art. 7

In artikel 9 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

“De vordering tot teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat zijn gebracht, verjaart drie jaar na de datum waarop de plaats waar het cultuurgoed zich bevindt en de identiteit van de bezitter of de houder van dat goed ter kennis van de bevoegde centrale autoriteit van de verzoekende Staat zijn gekomen.”;

2° in het tweede lid worden de woorden “in artikel 2, 2°, b)”, bedoelde goederen vervangen door de woorden “cultuurgoederen opgenomen in inventarissen van de

territoire d'un État membre et modifiant le règlement (UE) n° 1024/2012 (refonte);”;

2° dans le 2°, les mots “instituant la Communauté européenne” sont remplacés par les mots “sur le fonctionnement de l'Union européenne”;

3° dans le 2°, l'alinéa 2 est abrogé.

Art. 4

Dans l'article 3, 1°, de la même loi, les mots “Règlement (CEE) n° 3911/92 du Conseil, du 9 décembre 1992” sont remplacés par les mots “Règlement (CE) n° 116/2009 du Conseil, du 18 décembre 2008”.

Art. 5

Dans l'article 4, alinéa 2, point 3, de la même loi, le mot “deux” est remplacé par le mot “six”.

Art. 6

Dans l'article 7, § 2, alinéa 2, 2°, de la même loi, les mots “Règlement (CEE) n° 3911/92 du Conseil, du 9 décembre 1992” sont remplacés par les mots “Règlement (CE) n° 116/2009 du Conseil, du 18 décembre 2008”.

Art. 7

À l'article 9 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“L'action en restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État se prescrit par trois ans à compter du jour où l'autorité centrale compétente de l'État requérant a eu connaissance du lieu où se trouvait le bien culturel et de l'identité de son possesseur ou détenteur.”;

2° dans l'alinéa 2, les mots “biens visés à l'article 2, 2°, b)”, sont remplacés par les mots “biens culturels repris dans des inventaires des institutions religieuses ou

godsdienstige instellingen of de verenigingen die morele dienstverlening volgens een niet-confessionele levensbeschouwing aanbieden”.

Art. 8

In artikel 10 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

“Wanneer de rechtbank de teruggave van het cultuurgoed aan de verzoekende Staat gelast, kent zij aan de bezitter een billijke vergoeding toe, op voorwaarde dat de bezitter bewijst dat hij bij de verwerving de nodige zorgvuldigheid heeft betracht.”;

2° het tweede lid wordt vervangen als volgt:

“Om vast te stellen of de bezitter de nodige zorgvuldigheid heeft betracht, wordt rekening gehouden met alle omstandigheden van de verwerving, in het bijzonder de documentatie over de herkomst van het goed, de uit hoofde van het recht van de verzoekende Staat vereiste vergunningen om het goed buiten het grondgebied van die lidstaat te brengen, de hoedanigheid van de partijen, de betaalde prijs, en de vraag of de bezitter toegankelijke registers betreffende gestolen cultuurgoederen heeft geraadpleegd, gebruik heeft gemaakt van relevante informatie die hij redelijkerwijs had kunnen verkrijgen, dan wel andere stappen heeft gezet die een redelijk persoon in dezelfde omstandigheden zou hebben gezet.”;

3° het derde lid wordt opgeheven.

Art. 9

In dezelfde wet wordt een artikel 13/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 13/1. Onverminderd de mogelijkheid om gebruik te maken van andere communicatiemiddelen, maken de centrale autoriteiten van de Staten gebruik van een specifiek op cultuurgoederen toegesneden module van het bij Verordening (EU) nr. 1024/2012 ingestelde informatiesysteem interne markt (“IMI”) bij het onderling samenwerken en plegen van overleg. Zij kunnen ook van het IMI gebruik maken om in een specifieke zaak de desbetreffende informatie over gestolen of op onrechtmatige wijze buiten hun grondgebied gebrachte cultuurgoederen te verspreiden.

De uitwisseling van informatie via het IMI gebeurt overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de

des organisations offrant une assistance morale selon une conception philosophique non confessionnelle”.

Art. 8

À l'article 10 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“S'il ordonne la restitution du bien culturel à l'État requérant, le tribunal accorde au possesseur une indemnité équitable, pour autant que le possesseur prouve qu'il a exercé la diligence requise lors de l'acquisition.”;

2° l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“Pour déterminer si le possesseur a exercé la diligence requise, il est tenu compte de toutes les circonstances de l'acquisition, notamment de la documentation sur la provenance du bien, des autorisations de sortie exigées en vertu du droit de l'État requérant, de la qualité des parties, du prix payé, de la consultation ou non par le possesseur de tout registre accessible sur les biens culturels volés et de toute information pertinente qu'il aurait pu raisonnablement obtenir ou de toute autre démarche qu'une personne raisonnable aurait entreprise dans les mêmes circonstances.”;

3° l'alinéa 3 est abrogé.

Art. 9

Dans la même loi, il est inséré un article 13/1, rédigé comme suit:

“Art. 13/1. Sans préjudice de la possibilité de recourir à d'autres moyens de communication, les autorités centrales des États utilisent un module du système d'information du marché intérieur (IMI) établi par le règlement (UE) n° 1024/2012 spécialement conçu pour les biens culturels afin de coopérer et de se consulter. Elles peuvent également utiliser l'IMI pour diffuser des informations pertinentes relatives à un cas d'espèce concernant des biens culturels qui ont été volés ou qui ont quitté illicitement leur territoire.

Les échanges d'information sont effectués par l'intermédiaire de l'IMI, conformément aux dispositions de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de

persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

De Koning kan andere bevoegde autoriteiten aanwijzen die voor de toepassing van deze wet van het IMI gebruik maken.”.

Art. 10

De bijlage van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 15 december 1997 en 26 november 2002, wordt opgeheven.

Gegeven te Brussel, 2 februari 2016

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Justitie,

Koen GEENS

la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

Le Roi peut désigner d'autres autorités qui utilisent l'IMI aux fins de la présente loi.”.

Art. 10

L'annexe de la même loi, modifiée par les lois des 15 décembre 1997 et 26 novembre 2002, est abrogée.

Donné à Bruxelles, le 2 février 2016

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

BIJLAGEN

ANNEXES

Basistekst

Wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Artikel 2

In deze wet wordt verstaan onder :

1° " Staat " : een Lid-Staat van de Europese Gemeenschap of een Staat van de Europese Vrijhandelsassociatie waarop Richtlijn 93/7/EEG van de Raad, van 15 maart 1993, betreffende de teruggave van de cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Lid-Staat zijn gebracht, mede van toepassing is;

2° " cultuurgoed " : een goed dat, voordat of nadat het buiten het grondgebied van de verzoekende Staat is gebracht, erkend is als nationaal, artistiek, historisch of archeologisch bezit in de zin van artikel 36 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap of van artikel 13 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte. De erkenning moet hebben plaatsgehad overeenkomstig de wetgeving of de

Basistekst aangepast aan het ontwerp

Wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Article 1/1

Deze wet voorziet in de omzetting van richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (herschikking).

Artikel 2

In deze wet wordt verstaan onder :

1° "Staat": een Lid-staat van de Europese Unie of een Staat van de Europese Vrijhandelsassociatie waarop Richtlijn 2014/60/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (herschikking), mede van toepassing is;

2° " cultuurgoed " : een goed dat, voordat of nadat het buiten het grondgebied van de verzoekende Staat is gebracht, erkend is als nationaal, artistiek, historisch of archeologisch bezit in de zin van artikel 36 van het Verdrag **betreffende de werking van de Europese Unie** of van artikel 13 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte. De erkenning moet hebben plaatsgehad overeenkomstig de wetgeving of de

administratieve procedures van de verzoekende Staat.

Het goed moet behoren tot een van de in de bijlage van deze wet vermelde categorieën of, indien het niet tot een van deze categorieën behoort, integrerend deel uitmaken van :

a) openbare collecties die vermeld staan in de inventarissen van de musea, de archieven of de vaste collecties van bibliotheken;

b) inventarissen van de godsdienstige instellingen of de verenigingen die morele dienstverlening volgens een niet-confessionele levensbeschouwing aanbieden;

3° " openbare collecties " : collecties die overeenkomstig de wetgeving van een Staat als openbaar zijn erkend en die het eigendom zijn van die Staat, van een lokale of regionale overheid in die Staat of van een instelling gelegen op zijn grondgebied. Deze instelling moet het eigendom zijn van of in grote mate gefinancierd worden door die Staat of een lokale of regionale overheid;

4° " teruggave " : de daadwerkelijke terugkeer van het cultuurgoed op het grondgebied van de verzoekende Staat;

5° " bezitter " : degene die een cultuurgoed feitelijk houdt voor zichzelf of in wiens naam het goed door een ander wordt gehouden;

6° " houder " : degene die een cultuurgoed feitelijk houdt voor een ander;

7° " verzoekende Staat " : de Staat waarvan het cultuurgoed op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied is gebracht.

Artikel 3

Een cultuurgoed is op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat gebracht :

1° wanneer het buiten het grondgebied van die Staat is gebracht in strijd met zijn wetgeving betreffende de bescherming van het nationaal bezit of in strijd met Verordening (EEG.) nr. 3911/92

administratieve procedures van de verzoekende Staat.

[Opgeheven]

[Opgeheven]

[Opgeheven]

3° " openbare collecties " : collecties die overeenkomstig de wetgeving van een Staat als openbaar zijn erkend en die het eigendom zijn van die Staat, van een lokale of regionale overheid in die Staat of van een instelling gelegen op zijn grondgebied. Deze instelling moet het eigendom zijn van of in grote mate gefinancierd worden door die Staat of een lokale of regionale overheid;

4° " teruggave " : de daadwerkelijke terugkeer van het cultuurgoed op het grondgebied van de verzoekende Staat;

5° " bezitter " : degene die een cultuurgoed feitelijk houdt voor zichzelf of in wiens naam het goed door een ander wordt gehouden;

6° " houder " : degene die een cultuurgoed feitelijk houdt voor een ander;

7° " verzoekende Staat " : de Staat waarvan het cultuurgoed op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied is gebracht.

Artikel 3

Een cultuurgoed is op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat gebracht :

1° wanneer het buiten het grondgebied van die Staat is gebracht in strijd met zijn wetgeving betreffende de bescherming van het nationaal bezit of in strijd met **Verordening (EG.) nr. 116/2009**

van de Raad, van 9 december 1992, betreffende de uitvoer van cultuurgoederen;

2° wanneer het niet teruggezonden wordt na het verstrijken van de termijn van een rechtmatige tijdelijke zending naar een ander land of wanneer een van de andere voorwaarden die aan die tijdelijke zending verbonden waren, niet in acht genomen wordt.

Artikel 4

De minister van Justitie is de bevoegde centrale autoriteit om samen te werken met de centrale autoriteit van de andere Staten en het overleg tussen de bevoegde autoriteiten van deze Staten te bevorderen.

Deze autoriteiten hebben onder meer tot taak :

1. op verzoek van de verzoekende Staat een nader bepaald cultuurgoed dat op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van deze Staat is gebracht, op te sporen en de identiteit van de bezitter of de houder ervan vast te stellen. Dit verzoek moet vergezeld gaan van alle nodige informatie om deze opsporing en vaststelling te vergemakkelijken, met name over de plaats waar het goed zich feitelijk of vermoedelijk bevindt;

2. bij ontdekking op hun grondgebied van cultuurgoederen waarvoor er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat die goederen op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een andere Staat zijn gebracht, de centrale autoriteit van de betrokken Staten hiervan in kennis te stellen;

3. de bevoegde autoriteiten van de verzoekende Staat gedurende een termijn van twee maanden na de in punt 2 bedoelde kennisgeving, de gelegenheid te geven na te trekken of het betrokken goed een cultuurgoed vormt. Doen zij dit niet binnen de gestelde termijn, dan zijn de punten 4 en 5 niet langer van toepassing;

4. in samenwerking met de verzoekende Staat de nodige maatregelen te treffen voor het materiële behoud van het cultuurgoed;

van de Raad, van 18 december 2008, betreffende de uitvoer van cultuurgoederen;

2° wanneer het niet teruggezonden wordt na het verstrijken van de termijn van een rechtmatige tijdelijke zending naar een ander land of wanneer een van de andere voorwaarden die aan die tijdelijke zending verbonden waren, niet in acht genomen wordt.

Artikel 4

De minister van Justitie is de bevoegde centrale autoriteit om samen te werken met de centrale autoriteit van de andere Staten en het overleg tussen de bevoegde autoriteiten van deze Staten te bevorderen.

Deze autoriteiten hebben onder meer tot taak :

1. op verzoek van de verzoekende Staat een nader bepaald cultuurgoed dat op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van deze Staat is gebracht, op te sporen en de identiteit van de bezitter of de houder ervan vast te stellen. Dit verzoek moet vergezeld gaan van alle nodige informatie om deze opsporing en vaststelling te vergemakkelijken, met name over de plaats waar het goed zich feitelijk of vermoedelijk bevindt;

2. bij ontdekking op hun grondgebied van cultuurgoederen waarvoor er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat die goederen op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een andere Staat zijn gebracht, de centrale autoriteit van de betrokken Staten hiervan in kennis te stellen;

3. de bevoegde autoriteiten van de verzoekende Staat gedurende een termijn van **zes** maanden na de in punt 2 bedoelde kennisgeving, de gelegenheid te geven na te trekken of het betrokken goed een cultuurgoed vormt. Doen zij dit niet binnen de gestelde termijn, dan zijn de punten 4 en 5 niet langer van toepassing;

4. in samenwerking met de verzoekende Staat de nodige maatregelen te treffen voor het materiële behoud van het cultuurgoed;

5. te voorkomen, door de passende voorlopige maatregelen, dat het cultuurgoed aan de procedure van teruggave wordt onttrokken;

6. met betrekking tot de teruggave als tussenpersoon te fungeren tussen de bezitter of de houder en de verzoekende Staat. Te dien einde kunnen de bevoegde autoriteiten, onverminderd de met toepassing van artikel 7 ingestelde vordering tot teruggave, een arbitrageprocedure overeenkomstig de wet vergemakkelijken, op voorwaarde dat de verzoekende Staat en de bezitter of de houder daarmee uitdrukkelijk akkoord gaan.

Artikel 5

De politiediensten bedoeld in artikel 2 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt sporen de cultuurgoederen op die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat zijn gebracht, alsook de identiteit van de bezitter of houder ervan, indien de goederen zich op het Belgisch grondgebied bevinden.

Om het in artikel 4, tweede lid, 3, bedoelde onderzoek mogelijk te maken, zijn zij gemachtigd om zich op de wijze voorgeschreven door de wet, toegang te laten verschaffen tot de plaatsen waar de gevorderde goederen zich zouden kunnen bevinden.

Artikel 6

De beslagrechter van de plaats waar een door een Staat gevorderd cultuurgoed zich bevindt, kan alle nodige maatregelen treffen met het oog op het materiële behoud van dat goed en om te voorkomen dat het aan de procedure van teruggave wordt onttrokken.

Te dien einde kan hij de bezitter of de houder van dat goed verbieden het te verplaatsen of erover te beschikken en een bewaarder aanstellen gedurende het verloop van deze procedure.

Artikel 7

§ 1. Wanneer een cultuurgoed dat op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van

5. te voorkomen, door de passende voorlopige maatregelen, dat het cultuurgoed aan de procedure van teruggave wordt onttrokken;

6. met betrekking tot de teruggave als tussenpersoon te fungeren tussen de bezitter of de houder en de verzoekende Staat. Te dien einde kunnen de bevoegde autoriteiten, onverminderd de met toepassing van artikel 7 ingestelde vordering tot teruggave, een arbitrageprocedure overeenkomstig de wet vergemakkelijken, op voorwaarde dat de verzoekende Staat en de bezitter of de houder daarmee uitdrukkelijk akkoord gaan.

Artikel 5

De politiediensten bedoeld in artikel 2 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt sporen de cultuurgoederen op die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat zijn gebracht, alsook de identiteit van de bezitter of houder ervan, indien de goederen zich op het Belgisch grondgebied bevinden.

Om het in artikel 4, tweede lid, 3, bedoelde onderzoek mogelijk te maken, zijn zij gemachtigd om zich op de wijze voorgeschreven door de wet, toegang te laten verschaffen tot de plaatsen waar de gevorderde goederen zich zouden kunnen bevinden.

Artikel 6

De beslagrechter van de plaats waar een door een Staat gevorderd cultuurgoed zich bevindt, kan alle nodige maatregelen treffen met het oog op het materiële behoud van dat goed en om te voorkomen dat het aan de procedure van teruggave wordt onttrokken.

Te dien einde kan hij de bezitter of de houder van dat goed verbieden het te verplaatsen of erover te beschikken en een bewaarder aanstellen gedurende het verloop van deze procedure.

Artikel 7

§ 1. Wanneer een cultuurgoed dat op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van

een Staat is gebracht, zich in België bevindt, kan die Staat een vordering tot teruggave instellen tegen degene die het goed in handen heeft.

De vordering is niet ontvankelijk indien het, op het ogenblik dat zij wordt ingesteld, niet langer onrechtmatig is om het goed buiten het grondgebied van de verzoekende Staat te brengen.

§ 2. De vordering wordt bij een verzoekschrift op tegenspraak ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

Bij het verzoekschrift worden gevoegd :

1° een document waarin het goed waarop de vordering betrekking heeft wordt beschreven en waarin wordt verklaard dat dit goed een cultuurgoed is krachtens de wetgeving van de verzoekende Staat;

2° een verklaring van de bevoegde autoriteiten van de verzoekende Staat waaruit moet blijken dat het cultuurgoed op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van deze Staat is gebracht, in strijd met zijn wetgeving ter zake of met Verordening (EEG.) nr. 3911/92 van de Raad, van 9 december 1992, betreffende de uitvoer van cultuurgoederen.

Ingeval deze documenten niet bij de inleiding van de vordering zijn toegevoegd en behoudens toevoeging van deze stukken binnen de door de rechtbank gestelde termijn, verklaart deze de eis van ambtswege niet toelaatbaar.

Behalve de vermeldingen genoemd in artikel 1034ter, 1°, 4°, 5° en 6°, van het Gerechtelijk Wetboek bevat het verzoekschrift, op straffe van nietigheid :

1° de opgave van de verzoekende Staat en de naam, de voornaam en de hoedanigheid van de persoon die deze Staat vertegenwoordigt;

2° de naam, de voornaam en de woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats en, in voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon die moet worden opgeroepen.

een Staat is gebracht, zich in België bevindt, kan die Staat een vordering tot teruggave instellen tegen degene die het goed in handen heeft.

De vordering is niet ontvankelijk indien het, op het ogenblik dat zij wordt ingesteld, niet langer onrechtmatig is om het goed buiten het grondgebied van de verzoekende Staat te brengen.

§ 2. De vordering wordt bij een verzoekschrift op tegenspraak ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

Bij het verzoekschrift worden gevoegd :

1° een document waarin het goed waarop de vordering betrekking heeft wordt beschreven en waarin wordt verklaard dat dit goed een cultuurgoed is krachtens de wetgeving van de verzoekende Staat;

2° een verklaring van de bevoegde autoriteiten van de verzoekende Staat waaruit moet blijken dat het cultuurgoed op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van deze Staat is gebracht, in strijd met zijn wetgeving ter zake of met **Verordening (EG.) nr. 116/2009 van de Raad, van 18 december 2008**, betreffende de uitvoer van cultuurgoederen;.

Ingeval deze documenten niet bij de inleiding van de vordering zijn toegevoegd en behoudens toevoeging van deze stukken binnen de door de rechtbank gestelde termijn, verklaart deze de eis van ambtswege niet toelaatbaar.

Behalve de vermeldingen genoemd in artikel 1034ter, 1°, 4°, 5° en 6°, van het Gerechtelijk Wetboek bevat het verzoekschrift, op straffe van nietigheid :

1° de opgave van de verzoekende Staat en de naam, de voornaam en de hoedanigheid van de persoon die deze Staat vertegenwoordigt;

2° de naam, de voornaam en de woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats en, in voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon die moet worden opgeroepen.

Artikel 8

Onder voorbehoud van de verjaring moet de teruggave van het gevorderde cultuurgoed door de rechtbank worden gelast indien bewezen wordt dat de vordering betrekking heeft op een cultuurgoed dat op onrechtmatige wijze, ten vroegste op 1 januari 1993, buiten het grondgebied van de verzoekende Staat is gebracht.

De eigendom van het cultuurgoed wordt, na de teruggave ervan, bepaald door het recht van de verzoekende Staat.

Artikel 9

De vordering tot teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat zijn gebracht, verjaart één jaar na de datum waarop de plaats waar het cultuurgoed zich bevindt en de identiteit van de bezitter of de houder van dat goed ter kennis van de verzoekende Staat zijn gekomen.

De vordering verjaart in elk geval dertig jaar na de datum waarop het cultuurgoed op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van de verzoekende Staat is gebracht. De vordering verjaart evenwel na vijfenzeventig jaar of is onverjaarbaar indien de wetgeving van de verzoekende Staat daarin voorziet, voor de goederen die deel uitmaken van openbare collecties en voor de in artikel 2, 2°, b), bedoelde goederen wanneer deze in de verzoekende Staat aan een speciale bescherming onderworpen zijn.

Een bilaterale overeenkomst met de verzoekende Staat kan een verjaringstermijn van meer dan 75 jaar vaststellen.

Artikel 10

Wanneer de rechtbank de teruggave van het cultuurgoed aan de verzoekende Staat gelast, kent zij aan de bezitter een billijke vergoeding toe, op

Artikel 8

Onder voorbehoud van de verjaring moet de teruggave van het gevorderde cultuurgoed door de rechtbank worden gelast indien bewezen wordt dat de vordering betrekking heeft op een cultuurgoed dat op onrechtmatige wijze, ten vroegste op 1 januari 1993, buiten het grondgebied van de verzoekende Staat is gebracht.

De eigendom van het cultuurgoed wordt, na de teruggave ervan, bepaald door het recht van de verzoekende Staat.

Artikel 9

De vordering tot teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat zijn gebracht, verjaart drie jaar na de datum waarop de plaats waar het cultuurgoed zich bevindt en de identiteit van de bezitter of de houder van dat goed ter kennis van de bevoegde centrale autoriteit van de verzoekende Staat zijn gekomen.

De vordering verjaart in elk geval dertig jaar na de datum waarop het cultuurgoed op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van de verzoekende Staat is gebracht. De vordering verjaart evenwel na vijfenzeventig jaar of is onverjaarbaar indien de wetgeving van de verzoekende Staat daarin voorziet, voor de goederen die deel uitmaken van openbare collecties en voor de **cultuurgoederen opgenomen in inventarissen van de godsdienstige instellingen of de verenigingen die morele dienstverlening volgens een niet-confessionele levensbeschouwing aanbieden** wanneer deze in de verzoekende Staat aan een speciale bescherming onderworpen zijn.

Een bilaterale overeenkomst met de verzoekende Staat kan een verjaringstermijn van meer dan 75 jaar vaststellen.

Artikel 10

Wanneer de rechtbank de teruggave van het cultuurgoed aan de verzoekende Staat gelast, kent zij aan de bezitter een billijke vergoeding

voorwaarde dat de bezitter bij de verwerving met de nodige zorgvuldigheid heeft gehandeld.

Goede trouw wordt steeds vermoed en degene die zich op kwade trouw beroept, moet die bewijzen.

Het is voldoende dat de goede trouw aanwezig was op het ogenblik van de verkrijging.

In geval van schenking of erfopvolging mag de rechtspositie van de bezitter niet gunstiger zijn dan die van degene van wie hij het goed uit dien hoofde heeft verkregen.

De vergoeding wordt door de verzoekende Staat bij de teruggave uitgekeerd.

Artikel 11

De kosten die voortvloeien uit de uitvoering van de rechterlijke beslissing waarbij de teruggave van het cultuurgoed wordt gelast, alsook de kosten in verband met de maatregelen die overeenkomstig de artikelen 4, 5 en 6 werden getroffen voor het materiële behoud van het cultuurgoed, komen ten laste van de verzoekende Staat.

De verzoekende Staat kan van de personen die verantwoordelijk zijn voor het op onrechtmatige wijze buiten zijn grondgebied brengen van het cultuurgoed, de terugbetaling vorderen van de vergoeding en van de te zijnen laste gelegde kosten.

toe, op voorwaarde dat de bezitter bewijst dat hij bij de verwerving de nodige zorgvuldigheid heeft betracht.

Om vast te stellen of de bezitter de nodige zorgvuldigheid heeft betracht, wordt rekening gehouden met alle omstandigheden van de verwerving, in het bijzonder de documentatie over de herkomst van het goed, de uit hoofde van het recht van de verzoekende Staat vereiste vergunningen om het goed buiten het grondgebied van die lidstaat te brengen, de hoedanigheid van de partijen, de betaalde prijs, en de vraag of de bezitter toegankelijke registers betreffende gestolen cultuurgoederen heeft geraadpleegd, gebruik heeft gemaakt van relevante informatie die hij redelijkerwijs had kunnen verkrijgen, dan wel andere stappen heeft gezet die een redelijk persoon in dezelfde omstandigheden zou hebben gezet.

[Opgeheven]

In geval van schenking of erfopvolging mag de rechtspositie van de bezitter niet gunstiger zijn dan die van degene van wie hij het goed uit dien hoofde heeft verkregen.

De vergoeding wordt door de verzoekende Staat bij de teruggave uitgekeerd.

Artikel 11

De kosten die voortvloeien uit de uitvoering van de rechterlijke beslissing waarbij de teruggave van het cultuurgoed wordt gelast, alsook de kosten in verband met de maatregelen die overeenkomstig de artikelen 4, 5 en 6 werden getroffen voor het materiële behoud van het cultuurgoed, komen ten laste van de verzoekende Staat.

De verzoekende Staat kan van de personen die verantwoordelijk zijn voor het op onrechtmatige wijze buiten zijn grondgebied brengen van het cultuurgoed, de terugbetaling vorderen van de vergoeding en van de te zijnen laste gelegde kosten.

Artikel 12

Wanneer de minister van Justitie door de centrale autoriteit van de verzoekende Staat in kennis wordt gesteld van het instellen van een vordering tot teruggave, licht hij onverwijld de centrale autoriteit van de overige Staten in.

Artikel 13

Onverminderd de bepalingen van artikel 5 kan de Koning de autoriteiten aanwijzen die bevoegd zijn om de in artikel 4 omschreven opdrachten te vervullen.

Artikel 12

7

Wanneer de minister van Justitie door de centrale autoriteit van de verzoekende Staat in kennis wordt gesteld van het instellen van een vordering tot teruggave, licht hij onverwijld de centrale autoriteit van de overige Staten in.

Artikel 13

Onverminderd de bepalingen van artikel 5 kan de Koning de autoriteiten aanwijzen die bevoegd zijn om de in artikel 4 omschreven opdrachten te vervullen.

Artikel 13/1

Onverminderd de mogelijkheid om gebruik te maken van andere communicatiemiddelen, maken de centrale autoriteiten van de Staten gebruik van een specifiek op cultuurgoederen toegesneden module van het bij Verordening (EU) nr. 1024/2012 ingestelde informatiesysteem interne markt ("IMI") bij het onderling samenwerken en plegen van overleg. Zij kunnen ook van het IMI gebruik maken om in een specifieke zaak de desbetreffende informatie over gestolen of op onrechtmatige wijze buiten hun grondgebied gebrachte cultuurgoederen te verspreiden.

De uitwisseling van informatie via het IMI gebeurt overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

De Koning kan andere bevoegde autoriteiten aanwijzen die voor de toepassing van deze wet van het IMI gebruik maken.

Texte de base

Loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains Etats étrangers

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Article 2

Au sens de la présente loi, on entend par :

1° " Etat " : un Etat membre de la Communauté européenne ou un Etat de l'Association européenne de libre échange auquel s'applique la Directive 93/7/CEE du Conseil, du 15 mars 1993, relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un Etat membre;

2° " bien culturel " : un bien classé, avant ou après qu'il ait quitté le territoire de l'Etat requérant, comme trésor national de valeur artistique, historique ou archéologique, au sens de l'article 36 du Traité instituant la Communauté européenne ou de l'article 13 de l'Accord sur l'Espace économique européen. Le classement doit avoir été effectué conformément à la législation ou aux procédures administratives de l'Etat requérant.

Texte de base adapté au projet de loi

Loi du 28 octobre 1996 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains Etats étrangers

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Article 1/1

La présente loi transpose la directive 2014/60/UE du Parlement européen et du Conseil du 15 mai 2014 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un Etat membre et modifiant le règlement (UE) n° 1024/2012 (refonte).

Article 2

Au sens de la présente loi, on entend par :

1° « Etat »: un Etat membre de l'Union Européenne ou un Etat de l'Association européenne de libre-échange auquel s'applique la Directive 2014/60/UE du Parlement européen et du Conseil du 15 mai 2014 relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un Etat membre et modifiant le règlement (UE) n° 1024/2012 (refonte) ;

2° " bien culturel " : un bien classé, avant ou après qu'il ait quitté le territoire de l'Etat requérant, comme trésor national de valeur artistique, historique ou archéologique, au sens de l'article 36 du Traité **sur le fonctionnement de l'Union européenne** ou de l'article 13 de l'Accord sur l'Espace économique européen. Le classement doit avoir été effectué conformément à la législation ou aux procédures administratives de l'Etat requérant.

Le bien doit appartenir à l'une des catégories visées à l'annexe à la présente loi ou, à défaut, faire partie intégrante :

a) des collections publiques reprises dans les inventaires des musées, des archives ou des fonds de conservation des bibliothèques;

b) des inventaires des institutions religieuses ou des organisations offrant une assistance morale selon une conception philosophique non confessionnelle;

3° " collections publiques " : les collections classées publiques conformément à la législation d'un Etat, et appartenant à cet Etat, à l'une de ses autorités locales ou régionales, ou à une institution située sur son territoire. Cette dernière doit être la propriété de l'Etat ou d'une autorité locale ou régionale, ou être financée de façon significative par l'un d'eux;

4° " restitution " : le retour matériel du bien culturel sur le territoire de l'Etat requérant;

5° " possesseur " : la personne qui a la détention matérielle du bien culturel pour son propre compte, ou dont la détention est exercée en son nom par un autre;

6° " détenteur " : la personne qui a la détention matérielle du bien culturel pour le compte d'autrui;

7° " Etat requérant " : l'Etat dont le bien culturel a quitté illicitement le territoire.

Article 3

Un bien culturel a quitté illicitement le territoire d'un Etat :

1° lorsqu'il est sorti du territoire de cet Etat en violation de sa législation en matière de protection des trésors nationaux, ou en violation du Règlement (CEE) n° 3911/92 du Conseil, du 9 décembre 1992, concernant l'exportation de biens culturels;

[Abrogé]

[Abrogé]

[Abrogé]

3° " collections publiques " : les collections classées publiques conformément à la législation d'un Etat, et appartenant à cet Etat, à l'une de ses autorités locales ou régionales, ou à une institution située sur son territoire. Cette dernière doit être la propriété de l'Etat ou d'une autorité locale ou régionale, ou être financée de façon significative par l'un d'eux;

4° " restitution " : le retour matériel du bien culturel sur le territoire de l'Etat requérant;

5° " possesseur " : la personne qui a la détention matérielle du bien culturel pour son propre compte, ou dont la détention est exercée en son nom par un autre;

6° " détenteur " : la personne qui a la détention matérielle du bien culturel pour le compte d'autrui;

7° " Etat requérant " : l'Etat dont le bien culturel a quitté illicitement le territoire.

Article 3

Un bien culturel a quitté illicitement le territoire d'un Etat :

1° lorsqu'il est sorti du territoire de cet Etat en violation de sa législation en matière de protection des trésors nationaux, ou en violation du **Règlement (CE) n° 116/2009 du Conseil, du 18 décembre 2008**, concernant l'exportation de biens culturels;

2° lorsqu'il n'est pas restitué à l'expiration du terme d'une expédition temporaire licite vers un autre pays, ou lorsque l'une des conditions de cette expédition n'est pas respectée.

Article 4

Le ministre de la Justice est l'autorité centrale compétente pour collaborer avec les autorités centrales des autres Etats, et favoriser la consultation entre les autorités compétentes de ceux-ci.

Ces autorités ont notamment pour tâche :

1. de rechercher, à la demande de l'Etat requérant, un bien culturel déterminé ayant quitté illicitement son territoire et l'identité du possesseur ou détenteur de ce bien. Cette demande doit comprendre toutes les informations nécessaires pour faciliter cette recherche, notamment celles relatives à la localisation effective ou présumée du bien;
2. de notifier à l'autorité centrale des Etats concernés la découverte sur le territoire, de biens culturels dont on peut raisonnablement présumer qu'ils ont quitté illicitement le territoire d'un autre Etat;
3. de permettre aux autorités compétentes de l'Etat requérant de vérifier si le bien en question constitue un bien culturel, à condition que la vérification soit effectuée au cours des deux mois suivant la notification prévue au point 2. Si cette vérification n'est pas effectuée dans le délai prévu, les dispositions des points 4 et 5 ne s'appliquent pas;
4. de prendre, en coopération avec l'Etat requérant, toutes les mesures nécessaires à la conservation matérielle du bien culturel;
5. d'éviter, par les mesures provisoires appropriées, que le bien culturel soit soustrait à la procédure de restitution;
6. de remplir le rôle d'intermédiaire entre le possesseur ou le détenteur et l'Etat requérant, en vue de la restitution des biens culturels.

2° lorsqu'il n'est pas restitué à l'expiration du terme d'une expédition temporaire licite vers un autre pays, ou lorsque l'une des conditions de cette expédition n'est pas respectée.

Article 4

Le ministre de la Justice est l'autorité centrale compétente pour collaborer avec les autorités centrales des autres Etats, et favoriser la consultation entre les autorités compétentes de ceux-ci.

Ces autorités ont notamment pour tâche :

1. de rechercher, à la demande de l'Etat requérant, un bien culturel déterminé ayant quitté illicitement son territoire et l'identité du possesseur ou détenteur de ce bien. Cette demande doit comprendre toutes les informations nécessaires pour faciliter cette recherche, notamment celles relatives à la localisation effective ou présumée du bien;
2. de notifier à l'autorité centrale des Etats concernés la découverte sur le territoire, de biens culturels dont on peut raisonnablement présumer qu'ils ont quitté illicitement le territoire d'un autre Etat;
3. de permettre aux autorités compétentes de l'Etat requérant de vérifier si le bien en question constitue un bien culturel, à condition que la vérification soit effectuée au cours des **six** mois suivant la notification prévue au point 2. Si cette vérification n'est pas effectuée dans le délai prévu, les dispositions des points 4 et 5 ne s'appliquent pas;
4. de prendre, en coopération avec l'Etat requérant, toutes les mesures nécessaires à la conservation matérielle du bien culturel;
5. d'éviter, par les mesures provisoires appropriées, que le bien culturel soit soustrait à la procédure de restitution;
6. de remplir le rôle d'intermédiaire entre le possesseur ou le détenteur et l'Etat requérant, en vue de la restitution des biens culturels.

A cet effet, et sans préjudice de l'action en restitution introduite conformément à l'article 7, les autorités compétentes peuvent, conformément à la loi, faciliter la mise en œuvre d'une procédure d'arbitrage, à condition que l'Etat requérant et le possesseur ou le détenteur donnent formellement leur accord.

Article 5

Les services de police, au sens de l'article 2 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police, recherchent les biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un Etat, ainsi que l'identité de leur possesseur ou détenteur, si les biens se trouvent sur le territoire belge.

Afin de permettre la vérification prévue à l'article 4, alinéa 2, 3, ils sont autorisés, dans les formes légales, à se faire ouvrir l'accès des lieux où les biens recherchés sont susceptibles de se trouver.

Article 6

Le juge des saisies du lieu où se trouve un bien culturel réclamé par un Etat peut ordonner toutes les mesures nécessaires en vue d'assurer la conservation matérielle de ce bien et d'éviter qu'il soit soustrait à la procédure de restitution.

A cet effet, il peut interdire au possesseur ou détenteur de ce bien de le déplacer ou d'en disposer, et désigner un gardien pour la durée de cette procédure.

Article 7

§ 1. Lorsqu'un bien culturel qui a quitté illicitement le territoire d'un Etat se trouve en Belgique, cet Etat peut intenter une action en restitution contre celui entre les mains duquel le bien se trouve.

L'action n'est pas recevable si, au moment où elle est introduite, la sortie du bien du territoire de l'Etat requérant n'est plus illicite.

§ 2. L'action est introduite par requête contradictoire devant le tribunal de première instance de Bruxelles.

A cet effet, et sans préjudice de l'action en restitution introduite conformément à l'article 7, les autorités compétentes peuvent, conformément à la loi, faciliter la mise en œuvre d'une procédure d'arbitrage, à condition que l'Etat requérant et le possesseur ou le détenteur donnent formellement leur accord.

Article 5

Les services de police, au sens de l'article 2 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police, recherchent les biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un Etat, ainsi que l'identité de leur possesseur ou détenteur, si les biens se trouvent sur le territoire belge.

Afin de permettre la vérification prévue à l'article 4, alinéa 2, 3, ils sont autorisés, dans les formes légales, à se faire ouvrir l'accès des lieux où les biens recherchés sont susceptibles de se trouver.

Article 6

Le juge des saisies du lieu où se trouve un bien culturel réclamé par un Etat peut ordonner toutes les mesures nécessaires en vue d'assurer la conservation matérielle de ce bien et d'éviter qu'il soit soustrait à la procédure de restitution.

A cet effet, il peut interdire au possesseur ou détenteur de ce bien de le déplacer ou d'en disposer, et désigner un gardien pour la durée de cette procédure.

Article 7

§ 1. Lorsqu'un bien culturel qui a quitté illicitement le territoire d'un Etat se trouve en Belgique, cet Etat peut intenter une action en restitution contre celui entre les mains duquel le bien se trouve.

L'action n'est pas recevable si, au moment où elle est introduite, la sortie du bien du territoire de l'Etat requérant n'est plus illicite.

§ 2. L'action est introduite par requête contradictoire devant le tribunal de première instance de Bruxelles.

Sont joints à la requête :

1° un document décrivant le bien visé par l'action et déclarant qu'il s'agit d'un bien culturel en vertu de la législation de l'Etat requérant;

2° une déclaration des autorités compétentes de l'Etat requérant faisant apparaître que le bien culturel a quitté illicitement le territoire de cet Etat, en violation de sa législation en la matière ou du Règlement (CEE) n° 3911/92 du Conseil, du 9 décembre 1992, concernant l'exportation de biens culturels.

Lorsque ces documents n'ont pas été joints lors de l'introduction de l'action et sauf communication de ces pièces dans le délai fixé par le tribunal, celui-ci déclare d'office que l'action ne peut être admise.

Outre les mentions prévues à l'article 1034ter, 1°, 4°, 5° et 6° du Code judiciaire, la requête contient, à peine de nullité :

1° l'indication de l'Etat requérant et les nom, prénom et qualité de la personne qui le représente;

2° les nom, prénom, domicile, ou, à défaut de domicile, résidence, et, le cas échéant, qualité de la personne à convoquer.

Article 8

Sous réserve de la prescription, la restitution du bien culturel réclamé est ordonnée par le tribunal s'il est établi que la demande a pour objet un bien culturel qui a quitté illicitement le territoire de l'Etat requérant au plus tôt le 1er janvier 1993.

La propriété du bien culturel est, après la restitution, régie par la loi de l'Etat requérant.

Article 9

L'action en restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un Etat se prescrit par un an à compter du jour où l'Etat requérant a eu connaissance du lieu où se trouvait le bien

Sont joints à la requête :

1° un document décrivant le bien visé par l'action et déclarant qu'il s'agit d'un bien culturel en vertu de la législation de l'Etat requérant;

2° une déclaration des autorités compétentes de l'Etat requérant faisant apparaître que le bien culturel a quitté illicitement le territoire de cet Etat, en violation de sa législation en la matière ou du **Règlement (CE) n° 116/2009 du Conseil, du 18 décembre 2008**, concernant l'exportation de biens culturels.

Lorsque ces documents n'ont pas été joints lors de l'introduction de l'action et sauf communication de ces pièces dans le délai fixé par le tribunal, celui-ci déclare d'office que l'action ne peut être admise.

Outre les mentions prévues à l'article 1034ter, 1°, 4°, 5° et 6° du Code judiciaire, la requête contient, à peine de nullité :

1° l'indication de l'Etat requérant et les nom, prénom et qualité de la personne qui le représente;

2° les nom, prénom, domicile, ou, à défaut de domicile, résidence, et, le cas échéant, qualité de la personne à convoquer.

Article 8

Sous réserve de la prescription, la restitution du bien culturel réclamé est ordonnée par le tribunal s'il est établi que la demande a pour objet un bien culturel qui a quitté illicitement le territoire de l'Etat requérant au plus tôt le 1er janvier 1993.

La propriété du bien culturel est, après la restitution, régie par la loi de l'Etat requérant.

Article 9

L'action en restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un Etat se prescrit par trois ans à compter du jour où l'autorité centrale compétente de l'Etat

culturel et de l'identité de son possesseur ou détenteur.

En tout état de cause, l'action se prescrit par trente ans à compter du jour où le bien culturel a quitté illicitement le territoire de l'Etat requérant. Toutefois, l'action se prescrit par septante-cinq ans, ou demeure imprescriptible, si la législation de l'Etat requérant le prévoit, pour les biens faisant partie de collections publiques, et les biens visés à l'article 2, 2°, b), faisant l'objet d'une protection spéciale dans l'Etat requérant.

Un accord bilatéral avec l'Etat requérant peut fixer un délai de prescription supérieur à septante-cinq ans.

Article 10

S'il ordonne la restitution du bien culturel à l'Etat requérant, le tribunal accorde au possesseur une indemnité équitable, pour autant que le possesseur ait agi avec la diligence requise lors de l'acquisition.

La bonne foi est toujours présumée, et c'est à celui qui allègue la mauvaise foi à la prouver.

Il suffit que la bonne foi ait existé au moment de l'acquisition.

En cas de donation ou de succession, le possesseur ne peut bénéficier d'un statut plus favorable que celui de la personne dont il a reçu le bien à ce titre.

requérant a eu connaissance du lieu où se trouvait le bien culturel et de l'identité de son possesseur ou détenteur.

En tout état de cause, l'action se prescrit par trente ans à compter du jour où le bien culturel a quitté illicitement le territoire de l'Etat requérant. Toutefois, l'action se prescrit par septante-cinq ans, ou demeure imprescriptible, si la législation de l'Etat requérant le prévoit, pour les biens faisant partie de collections publiques, et les **biens culturels repris dans des inventaires des institutions religieuses ou des organisations offrant une assistance morale selon une conception philosophique non confessionnelle** faisant l'objet d'une protection spéciale dans l'Etat requérant.

Un accord bilatéral avec l'Etat requérant peut fixer un délai de prescription supérieur à septante-cinq ans.

Article 10

S'il ordonne la restitution du bien culturel à l'Etat requérant, le tribunal accorde au possesseur une indemnité équitable, pour autant que le possesseur prouve qu'il a exercé la diligence requise lors de l'acquisition.

Pour déterminer si le possesseur a exercé la diligence requise, il est tenu compte de toutes les circonstances de l'acquisition, notamment de la documentation sur la provenance du bien, des autorisations de sortie exigées en vertu du droit de l'Etat requérant, de la qualité des parties, du prix payé, de la consultation ou non par le possesseur de tout registre accessible sur les biens culturels volés et de toute information pertinente qu'il aurait pu raisonnablement obtenir ou de toute autre démarche qu'une personne raisonnable aurait entreprise dans les mêmes circonstances.

[Abrogé]

En cas de donation ou de succession, le possesseur ne peut bénéficier d'un statut plus favorable que celui de la personne dont il a reçu le bien à ce titre.

L'indemnité est payée par l'Etat requérant au moment de la restitution.

Article 11

Sont à charge de l'Etat requérant, les dépenses qui résultent de l'exécution de la décision judiciaire ordonnant la restitution du bien culturel, ainsi que les frais résultant des mesures prises en vertu des articles 4, 5 et 6, pour assurer la conservation matérielle du bien culturel.

L'Etat requérant peut réclamer le remboursement de l'indemnité et des dépenses mises à sa charge aux personnes responsables du déplacement illicite du bien culturel hors de son territoire.

Article 12

Le ministre de la Justice, informé par l'autorité centrale de l'Etat requérant de l'introduction de l'action en restitution, en informe sans délai l'autorité centrale des autres Etats.

Article 13

Sans préjudice des dispositions de l'article 5, le Roi peut désigner les autorités compétentes pour remplir les missions décrites à l'article 4.

L'indemnité est payée par l'Etat requérant au moment de la restitution.

Article 11

Sont à charge de l'Etat requérant, les dépenses qui résultent de l'exécution de la décision judiciaire ordonnant la restitution du bien culturel, ainsi que les frais résultant des mesures prises en vertu des articles 4, 5 et 6, pour assurer la conservation matérielle du bien culturel.

L'Etat requérant peut réclamer le remboursement de l'indemnité et des dépenses mises à sa charge aux personnes responsables du déplacement illicite du bien culturel hors de son territoire.

Article 12

Le ministre de la Justice, informé par l'autorité centrale de l'Etat requérant de l'introduction de l'action en restitution, en informe sans délai l'autorité centrale des autres Etats.

Article 13

Sans préjudice des dispositions de l'article 5, le Roi peut désigner les autorités compétentes pour remplir les missions décrites à l'article 4.

Article 13/1

Art. 13/1. Sans préjudice de la possibilité de recourir à d'autres moyens de communication, les autorités centrales des États utilisent un module du système d'information du marché intérieur (IMI) établi par le règlement (UE) n° 1024/2012 spécialement conçu pour les biens culturels afin de coopérer et de se consulter. Elles peuvent également utiliser l'IMI pour diffuser des informations pertinentes relatives à un cas d'espèce concernant des biens culturels qui ont été volés ou qui ont quitté illicitement leur territoire.

Les échanges d'information sont effectués par l'intermédiaire de l'IMI, conformément aux dispositions de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

Le Roi peut désigner d'autres autorités qui utilisent l'IMI aux fins de la présente loi.

CONCORDANTIETABEL

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 28 OKTOBER 1996 BETREFFENDE DE TERUGGAVE VAN CULTUURGOEDEREN DIE OP ONRECHTMATIGE WIJZE BUITEN HET GRONDGEBIED VAN BEPAALDE BUITENLANDSE STATEN ZIJN GEBRACHT		RICHTLIJN 2014/60/EU
Artikel 1		-
Artikel 2		Toepassing artikel 19.
Artikel 3		Artikel 2, 1.
Artikel 4		-
Artikel 5		Artikel 5, eerste lid, 3.
Artikel 6		-
Artikel 7		Artikel 8, 1.
Artikel 8		Artikel 10.
Artikel 9		Artikel 5, tweede lid.
Artikel 10		Artikel 2, 1. jo. 9 ^{de} overweging.
Artikel 11		Artikel 21.

TABLE DE CONCORDANCE

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 28 OCTOBRE 1996 RELATIVE A LA RESTITUTION DE BIENS CULTURELS AYANT QUITTE ILLICITEMENT LE TERRITOIRE DE CERTAINS ETATS ETRANGERS		Directive 2014/60/UE
Article 1 ^{er}		-
Article 2		Application article 19.
Article 3		Article 2, 1.
Article 4		-
Article 5		Article 5, alinéa 1 ^{er} , 3.
Article 6		-
Article 7		Article 8, 1.
Article 8		Article 10.
Article 9		Article 5, alinéa 2.
Article 10		Article 2, 1. jo. 9 ^{ième} considérant.
Article 11		Article 21.